شــربت گله!

ناول

لیکوال

اجمل اټک یوسفزی

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړۍ برخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بنګړيو پر ځای يې خپلې خور ته زولنې راوړلې او په رڼا ورځ يې د زندان تورې دروازې ورپسې راوتړلې له هغې يو ميږی هم نه و ازار شوی ، کلونه کلونه همدلته اوسېدله د خاپوړو ځای او خپل کلی ترې بېخي هير شوی و ، وړه ماشومه وه چې توپان له خپل کلي نه په مخه کړه په سختو غرونو او کړنګونو يې واړوله او بې موره لور د خپلې نيا په غيږ کې همدلته رالويه شوه.

همدلته په ښه بده پوهه شوله ، همدلته يې ښې او چپ لاس وپېژانده ، همدلته پېغله شوه مور شوه او همدې خاورې ته يې د زړه ټوټې او د سترګو نور هم وروسپارلو.

د پنچشنبې ورځ وه ټول خلک اريان دريان او هيبت وهلي ښکارېدل په کليو او لرې پرتو سيمو کې لا عام خلک د نوې بلا له زېږېدو خبر نه وو ، يوازې د کابل ښاريان حيران وو چې ولې په داسې يو ارام او منظم ښار کې د ډزو غږونه دي او د ښار له منځه لوګي خيږي ، دا په تاريخ کې لومړی ورځ وه چې د ټانګ ، درندو توپونو او د الوتکو د ډزو او بمبارد غږ خلکو په رڼا ورځ اورېده ، دا وخت په افغانستان کې يوازې دولتي اخبارونه ، مجلې او خپرونې چاپېدلې ازادې او خپلواکې چاپي خپرونې بېخي لږې او د ګوتو په شمېر وې ، غږيزې خپرونې هم دومره نه وې او يوازې د کابل راډيو په لنډو څپو کې خپرونې درلودې همدا وخت په نړۍ کې تخنيک پرمختګ کړی و او په ځينو اروپايي او نورو پرمختلليو هېوادونو کې د ټلويزيون په نوم يوه انځوريزه مطبعاتي لړۍ هم پيل شوې وه خلکو به په کې د خپل هېواد او نړۍ خبرونه او نور معلوماتي پروګرامونه ليدل.

کابل کې هم ټلويزيون د اروپا په شان کابو تيار و چې خپرونې پيل کړي په نورو ولاياتو کې هم د بيا بيا سوځولو او ګوابښونو سره سره د

(c) ketabton.com: The Digital Library

سینما په نوم د فلمونو د ننداري په خاطر سنیماگانې موجودې وي او خلک به د هندي فلمونو ننداري ته ورتلل.
پېښور کې هم سینماگانې وې خو په هندي فلمونو بندیز و او د محکومې پښتونخوا اکثره خلک به کابل ته د ننداري دپاره راتلل.
که څه هم افغانستان د تاریخي قدامت له مخې د هر عصر د تمدن او پرمختګ مزکر او کوربه هېواد پاتې شوی و د اریایي لرغوني تاریخ د ام البلاد یا د ښارونو د ناوې لقب او نوم یې خپل کړی و خو وخت په وخت پرې داسې چپاوونه او یرغلونه راغلي وو چې هر ځل یې د افغانانو کورونه وران کړي وو او د پرمختګ مخه یې ډپ کړې وه.
په همدې ورځ هم خلک حلق دلق وو نه پوهېدل چې ولې او د څه دپاره درنې ډزې روانې دي او د ښار د زړه نه لوګي خیږي ، که څه هم دا ټولنه یوه قبایلي او ګډ پرګنیزه ټولنه وه اکثره خلک یې نالوستي ، غریز او کلیوال وو کروندې او مالداري یې درلودلې د ټوپک او تورې سره اشنا وو خو دا د نن ورځې د ښار درنې ډزې او په کلیو کې د زوی د زوکړې او کوژدنې د خوښۍ ډزې ډېرې سره بل رنګ وې ، په کابل کې اکثره پو ، مسلکي او لوستي خلک اوسېدل میاشت له لومړۍ شپې معلومیږي هغوی پوهېدل چې دا وړه نه شړۍ کیږي نو ځکه ترور او پریشانه ښکارېدل ، اکثره د لوړو بامونو پر سرونو ولاړ وو او د لوګي ځای ته یې په ځیر لیدل چې په اصلي خبره پو شي.
چا بیا راډیو ګانې غوړونو ته نیولې وې چې د کابل راډیو به څه وایي خو له بده مرغه د کابل چالانه او شړنګېدلې راډیو هم ګونګه وه لکه پېغلې سندرمارې او چمبه مارې جلۍ ته چې چا رانجه ورکړي وي او له سندرو ډک ستونی یې بند شوی وي هیڅ غږ ترې نه خوت ، لړه شېبه لا تېره نه وه چې د کابل راډیو له ګونګ ستوني غږ راووت ، ملي نغمې

(c) ketabton.com: The Digital Library

او شعارونه پیل شول ویاندویان او غږونه بدل وو اکثره نظامي صاحبمنصبان وو او د انقلابي شورای د مشر پیغامونه یې خپرول خو په منځ منځ کې به یې ولس ته د انقلاب د بري زیری ورکولو او ویل به یې چې د تل دپاره یې د توري ارتجاع نه وطن او خلک خلاص کړل ، د انقلابي شورا د ریس پیغام به بیا بیا خپریده او ویل به یې چې تاسو ډاډه او مطمین اوسئ د انقلاب زړه ورو سرتېرو ټول هېواد ونیوه او د پخواني مستبد او ظالم نظام بنیاد ونړېده ، درگرده به د بزگرانو ، خوارانو او دهقانانو د حقوقو او د مساوي او برابر ژوند شعارونه ورکول کېدل ، د فیوډالیزم ، کپیټلیزم ، سرمایه داری او پانگه والی په ضد به هم شعارونه ورکول کېدل او پرلپسې به مرگ په خاینانو ، خانانو ، ملکانو او د پخواني پاچا په پلویانو او شاهي کورنی ویل کېده ، بیا به غږ شو چې د خلکو زور د خدای زور دی او نن د دې وطن مبارزو او زړه ورو خلکو او خلقي سرسپارلیو ځوانانو د تاریخ د جبر نه دا وطن نور د تل دپاره وژغورلو او د طاغوت په تابوت یې وروستي میخونه ټک وهل ، بیا به احساساتي غږونه شول چې وه کنجی خراړې او د یو گوزاره ولاړې بیا به جوخت وویل شول چې نور نو د یوې کورنې او استبداد واک ختم شو حکومت د خلکو شو او د خلق دیموکراتیک گوند به مساوات تامینوي.

که څه هم د کابل راډیو په وینا ارگ او ټول ملک د خلق د ډیموکراتیک گوند د خلقي ځوانانو له خوا نیول شوی اعلانیده او ویل کېدل چې په ټول هېواد کې د پخواني لاسپوڅي او استبدادي نظام د پلویانو مقاومت وځپل شو او ختم شو خو بیا هم په ارگ کې ډزې روانې وې او د ارگ د دننه نه د مقاومت انگازې راتللې د ارگ ټول امنیتي او محافظتي عسکر او ضابطان وژل شوي او نیول شوي و خو

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسلم وطنجار لا هماغسې خپل ټانګ ته ناست و او د ارګ ودانۍ یې ویشتله چې د خلق د ډیموکراتیک ګوند کوده تاچیان ورننوتل په ارګ کې یوازې جمهور ریس سردار داود خان او د هغه میرمن ، اولادونه او لمسیان وو ، د داود خان میرمن او اولادونه لا پخوا شهیدان شوي وو او ښایي د ټانګ ، توپونو او الوتکو په ګولیو به لګېدلي وو خو لمسیان ، انړور او بابا یې لا ژوندي وو ، د داود خان معیوبه خور عایشه هم له خپل بایسکلګي لاندې پرته وه او ماغزه یې پر ځمکه شیندل شوي وو .

انړور یې شیما خپل دوه ماشومان په غیږ کې ټینګ نیولي وو او دېوال ته یې تکیه کړې وه چې کودتاچیان ورننوتل لومړی یې شیما او بیا یې د هغې دوه ماشومان وویشتل او بیا یې داود خان ته د تسلیمۍ وویل ، داود خان دا مهال زخمي شوی هم و او نیم وجود یې پخپلو وینو لمبولی و، داود خان خپله تمانچه لاس کې نیولې وه او په کودتاچیانو یې ډزې کولې هغه ویل زما په ذات او شان کې تسلیمېدل نه شته او نه به تاسو ته لاسونه پورته کړم ، زه له خپل خدایه پرته بل چا ته نه تسلیمیږم یا د شرافت ژوند یا د شرافت مرګ همدا وو چې د انقلابي شورا مشرانو یې د وژلو حکم وکړ او د ملي اردو په صف کې د کونډو یو کمونیسټ لومړي بریدمن ښه په بې رحمۍ پر سر او ټټر وویشت لکه زخمي شوی زمری پر ځمکه پرېوت او سترګې یې پټې کړې.

خلقي ځوانانو چې هوا ګزوله ، پر بچه ولاړ او د کشمیر ننداره یې کوله د دغې ورځې په ارمان وو خوشاله شول او د خوښۍ د دود له مخې یې په هوا کې ډزې پیل کړې هورا ، هورا ، هورا شوه او یو بل ته یې مبارکي ګانې ورکولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه لومړي بریدمن چې سردار یې وویشت ، سردار داود خان هم د خپل شهادت نه مخکې خپل کار کړی و او بریدمن یې په لاس ویشتی او ټپي کړی و کوده تاچیانو لومړی بریدمن روغتون ته ورسولو خو د سردار داود خان ماشومان ، لمسیان ، میرمن او د کورنۍ شپږ پنځوس نور غړي لا هماغسې په میدان کې په وینو رنګ پراته وو چې د خلق دیموکراتیک ګوند د رهبرۍ شورا د ارګ دروازې پرانیستلې او ارګ یې د خلکو کور ونوماوه.

خلک چوپې چوتې راننوتل د ارګ او په ارګ کې یې د سردار داود خان د کورنۍ د مړو نندارې کولې.

تر ماښامه د خلق ګوند خپل حکومت اعلان کړ او دوه شپېته کلن نور محمد تره کی د انقلابي شورا عمومي منشي او لارښود وټاکل شو. ټول کابل سرو بیرغونو او سرو شعارونو ونیوه خلقي ځوانانو چې خپل خاص شکل او رنګ درلود ټولو اوږدې اوږدې شقیقې او لوی لوی بریتونه درلودل ټول راښکاره شول او د زنده باد چغې یې وهلې ، سور انقلاب یې ستایلو او ویل به یې دا کاروان په شا نه ځي ، ځي د کهکشان په لور.

خو خبر نه وو چې په زور کلي نه کیږي نه شنډه ونه مېوه نیسي او نه اوبه بره خیږي.

داسې سپېره او خونړۍ پنجشنبه کله هم د افغانستان په پنځه زره کلن تاریخ کې نه وه راغلې په همدې ورځ په ټول هېواد کې د خلقي نظام سیاسي مخالفین ونیول شول ، بې محاکمې او بې پوښتنې ووژل شول د سرونو لو او د سرو وینو سیلاب جاري شو. هوښیار او په وطن مین خلک خفه او اندېښمن شول ځکه وایي پیل یې ګوره او پای یې پرې قیاسوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نور محمد تره کی که څه هم د يوې غريبې او بې وزلې کورنۍ بچی و او د غزني ولايت د ناوې په سره کلي کې زېږدلی و خو د خپل پلار په هڅه ونه له زده کړې بې برخې شوې نه و او بيا وروسته د ښې ورڅتيا له مخې د خپل کاري شرکت له خوا ان هند ته ليږل شوی و او هلته يې دشپې پوهنځې او د انگليسي ژبه زده کړې وه چې په همدې لړ کې بيا په امريکا کې د افغان سفارت مطبوعاتي مامور هم پاتې شوی و په کابل کې هم د هغه وخت د معتبر دولتي خبري اژانس د باختر تر ماموريت او مرستيالۍ ور رسيدلی و او په پښتو ادب کې د ناول او لنډو کيسو د لومړنيو ليکوالو په کتار کې راتللو خو د ليکلو کيسو او ناولونو ټولو اصلي کرکټرونه يې د ظلم او فيوډاليزم خلاف څرخېدل ، طبقاتي مبارزه يې کوله او خلک يې د ټولنې د مستبدو واکمنانو په وړاندې ننگول ، چې مطلب يې شاهي نظام و د هماغه نوي سياسي غورځنگ (ويښ زلميان) چې د وخت د غوښتنو سره سم د يو شمېر ويښو او مبارز ځوانانو له خوا رامنځ ته شوی و نو نور محمد تره کی يې هم د غورځنگ مخکښ غړي و چې بيا يې وروسته خپله لاره بدله کړه او باالاخره يې د سياسي ليد لوري سره سم چې مارکسيستي مفکوره يې درلوده د يوه ، يويشت کسيز هيت په مشرۍ د افغانستان د خلکو ديموکراتيک گوند جوړ کړ او نور محمد تره کی يې عمومي مشر او منشي شو.

له همدې ورځې يې په سياسي جلب او جذب او د موجوده نظام خلاف مبارزه پيل کړه او لکه چتی يې اسمان په پښو راټينگول غوښتل.

تره کي خپله اولاد نه درلود نو ځکه به بيا خلکو ويل چې تره کي د خپل اولاد مينه او درد نه دی ليدلی نو ځکه ورته د نورو خلکو بچي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم هسې عبث ښکاري او د سردار داود په ماشومانو يې هم هيڅ زړه ونه سېځلو.

او همدارنګه به د کابل ښاريانو کله کله له ډېرې کرکې پټې ټوکې کولې او ويل به يې چې د تره کي ميرمن خپل بوټان په يخچال کې کېښودل چې ګوندې دا به د کابل يخې الماری وي په هر حال د انقلابي شورا مشر او عمومي منشي نور محمد تره کي له همدې لومړنۍ ورځې د فرمانونو په صادره ولو پيل وکړ او بې شمېره فرمانونه يې صادر کړل.

د تېر نظام ملي سرود:

ځو چې دا ځمکه اسمان وي

ځو چې دا جهان ودان وي

ځو چې ژوند په دې جهان وي

تل به دا افغانستان وي

تل دې وي افغان ملت

تل دې وي جمهوريت

تل دې وي ملي وحدت

تل دې وي افغان ملت جمهوريت

تل دې وي افغان ملت جمهوريت

ملي وحدت ملي وحدت.

بېخي بند شو او د خلق د ډيموکراتيک نظام د خپلې سياسي ايډيالوژۍ سره سم خپل نوی ملي سرود وغږاوه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

گرم شه لا گرم شه
ته ای مقدس لمره
ای د ازادۍ لمره
ای د نیکمرغۍ لمره
دا انقلابي وطن
اوس د کارگرانو دی
دغه د زمرو میراث
اوس د بزگرانو دی
تېر شو د ستم دور
وار د مزدورانو دی
گرم شه لا گرم شه
ته ای مقدس لمره
ای د ازادۍ لمره
مورِه نړۍ والو ته
سوله او وروري غواړو
مورِه زیار ایستونکو ته
پراخه ازادي غواړو
مورِ ورته ډوډۍ غواړو
کور غواړو کالي غواړو.

د نړۍ خلک هم د افغانستان ناڅاپي او بريالي انقلاب ته حيران او گوته پر غاښ وو حالات هم ډېر ترينگلي و د اتلسمې او نولسمې پيړۍ ستر قدرتونه فرانسه او انگلستان چې په نړۍ کې يې امپراطوري گانې درلودې او د انگريزانو د قدرت او امپراطورۍ ټغر يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له افغانستانه بیرته راتهول شوی و دا وخت په نړۍ کې هومره یاد او مطرح نه وو بلکې نړۍ پر دوو نورو قدرتونو (قطبونو) ویشل شوې وه او ستر مادي قدرتونه د امریکا امپریالیزم او د روسانو کمونیزم و ، امریکا خو په هر حال خو خلک د کمونیزم او د روسانو د یرغلونو او پرمختګ نه اندېښمن وو او هیچا داسې نه انګېرل چې دا بلا به ګنې ماته هم شي

روسانو دا مهال د مارکس او لینین په اقتصادي او د مساواتو په فلسفو او مفکرو کابو نیمه نړۍ نیولې او خپله کړې وه او ان د جرمني غوندې یو لوي او قوي هېواد یې هم د برلین په دېوال په غربي او شرقي جرمني ویشلی و.

اروپا او منځنۍ اسیا یې لا پخوا نیولې وه او په افغانستان کې لا له پخوا نه افغاني کمونستانو روسان خپل خواخوږي او سکني ورونه بلل.

همدې اندېښنې نړۍ نوره هم ترور کړې وه ځکه روسانو غوښتل چې منځنۍ اسیا له وچې اوباسي او بیرته یې د هند د تودو اوبو په واسطه له نړۍ سره ونښلوي.

په هند انګریزانو کلونه بې غمه حکومت کړی و او حتي خپل ډېر قوانین یې تر دې دمه په ژوندي یادګار پریښي وو او د ماتې او تیښتې نه وروسته یې لوی هند او لوی افغانستان ویشلی وو د دغو لویو هېوادونو تر منځ یې یو بل هېواد د خپلو ګټو ، سیاسي ستراتیژیو او په حقیقت کې د وخت د ستر ځواک روس په مخ کې یو سنګر رامنځ ته کړی و.

که څه هم پاکستان محمد علي جناح چې تر ننه یې اصلي هویت معلوم نه دی د هند د ملیونونو مسلمانانو نه د اسلام په نوم رابیل کړ خو تر دې دمه په کې نه اسلام او نه هم اسلامي قانون نافذ شو د

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدغه تازه جوړ شوي هېواد سره د افغانستان د خلکو او دولت حقوقي دعوې او سياسي لانجې روانې وي ، د ظاهر شا حکومت نرمه پاليسي درلوده او سياسي حل يې لټولو چې د ډيورنډ لاين مسله په سوليز اوحقوقي بڼه په نړۍ واله توگه حل کړي او تر اټکه بيرته د لوی افغانستان پوله وټاکي او کابو څلويښت ميلونه بيل شوي افغانان بيرته د خپل اصلي او مرکزي حکومت سره يو ځای کړي خو پر ظاهر شا د هغه د تره د زوی سردار داود خان سپينه کودتا او د واک نيول او د هغه جديت او قاطيعيت د پاکستان حکومت ډېر وارخطا کړی و او همدې ورخطايۍ وهڅول چې په افغانستان کې سردار داود خان ته کورنۍ لانجې پيدا او تقويه يې کړي او دپلو لاندې ملي خښې کړي د پاکستان د همدې پلان او سياسي ستراتيژۍ په ترڅ کې د افغان حکومت سياسي او نظرياتي مخالفانو ته هم يو ښه او تاريخي فرصت پيدا شو ترڅو د نظام په وړاندې ودريږي او بيا د ماتې او شکست په وخت کې له هېواده بيرون گاونډ ته وتښتي او سر په سيوري کړي.

مورټمر ډيورنډ اصلا يو انگليس و او هغه وخت په هند کې د انگريزانو خارجه وزير و په نولسمې پيړۍ کې د افغان حکومت او د انگريزانو تر منځ دوه لوی او خونړي جنگونه وشول او انگريزان له ماتې او پرشاتگ نه وروسته په دې پو شول چې په افغان او افغانستان حکومت نه شي کولای نو يې وپتيله چې د وخت امير سره د افغانستان او برطانوي هند کرښې او قانوني سرحدونه اوباسي چې په دې ډول د يو بل د بريدونو او جنگونو مخه ونيسي امير عبدالرحمان خان چې د امير دوست محمد خان (بارکزی) لمسي او د افضل خان زوي و دا وخت د افغانستان امير او واکمن و . امير عبدالرحمان خان په ميړانه خپل ويشلي هېواد له هراته تر امو راټول کړ او د روس ، ترکستان او پارس

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره يې د سرحدونو د ټاکلو تړونونه وکړل خو په همدې وخت کې انګريزان هم خورا ورخطا وو او د سرحدونو ټينګار يې کولو که څه هم د امير عبدالرحمان سره د انګريزانو تړون او د ډيورنډ لاين د لاسليک مسله لا تر اوسه د شک او ابهام تر ګردونو لاندې ده خو بيا هم د ۱۸۹۳ م کال نه راوخله تر ننه پورې د افغانستان يو حکومت هم دغه کرښه په رسميت نه ده پېژندلې بلکې قبايلو ، وزيرو او مسيدو په وار وار هماغه وخت د برطانوي هيت چې د ډيوړند کرښه او سرحد يې ټاکلو خيمې او کيمپونه ورسيځلي دي خپله کرکه يې ښودلې ده او په هيڅ شان يې ځانونه د خپل پلرني هېواد افغانستان نه بيل نه دي ګڼلي.

لنډه دا چې کله په ۱۹۴۷م کال کې انګريزان ووتل پاکستان جوړ شو او د برطانوي هند هر څه چاونې ، تړونونه او ودانۍ نوي زيږيدلي هېواد پاکستان ته پاتې شوې سر سر او کونه ستر ټول د پنجاب په برخه شول په کابل کې هم د انګريزانو د سياسي سفارت ودانۍ پاکستان ته پاتې شوه همدا د افغان حکومت دپاره ښه شېبه وه چې د لاس غوټه په لاس ايله کړي او غاښ ته يې پرېښړدي خپلې سيمې او ملکيتونه بېرته ونيسي خو د ظاهر شاه حکومت مطلق بې غوري وکړه په ۱۹۶۵م کې پاکستان په خپل ټول توان هند سره په پوځي نښته اخته و او افغان حکومت په ډېرې اسانۍ سره بيرته خپلې ځمکې نيولای شوې او همدارنګه بيا کله چې په ۱۹۷۱م کې بنګال بيلېده او افغان حکومت د پاکستان ننګه وکړه او د شا له خوا يې په خپل دښمن بريد ونه کړ او يو بل طلايي چانس هم خاورې شو همدا لامل و چې د بنګال د جنګ نه وروسته د پاکستان د حکومت مشر د افغانستان

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاچا ته د ملاقات په وخت کې ویل چې زه له شرمه ستا سترګو ته نه شم کتلای او د پاچا پښو ته یې لیدل.
دا لا پوره جوته نه ده چې محمد ظاهر شا په داسې حساسي ، حیاتي او مهمه ملي مسله کې ولې داسې پڅ او مړ دریځ درلود او د غوڅ دریځ خاوند نه و.
محمد ظاهر شا د پخواني پاچا محمد نادر خان (محمدزي) زوی و او پاچاهي ورته په میراث کې پاتې شوې وه.
محمد ظاهر شهزاده نه و خو د یوه سپاه سالار زوي و. داسې سپاسالار چې هیڅ وخت به کور کې نه و او د وطن او خلکو په خدمت کې به ورک ورک و ، د کور ژوند یې هم بېخي عادي او د عامو خلکو غوندې و د محمد ظاهر پلار د خپلواکۍ تر ګټلو وروسته په هېواد کې دویم سړی و او هغه وخت پاچا شو چې د غازي امان الله خان حکومت د بلواګرو په وړاندې نسکور شو او د قومي جرګې د پرېکړې له مخې محمد نادر خان د هېواد پاچا ونومول شو څلور کاله وروسته بیا ووژل شو او زوی یې محمد ظاهر په خامه خوله د هېواد پاچا شو.
دا همدا د ظاهر شا د پاچاهۍ کلونه و چې هند وویشل شو او پاکستان وزیږېده محمد ظاهر شا کابو څلوېښت کاله پاچاهي وکړه په پای کې د خپل تربور او اخښي سردار محمد داود خان له خوا په یوه سپینه کودتاه کې له واکه بې واکه شو خو محمد ظاهر شا هم د غازي امان الله خان غوندې د قدرت پر سر کورنی جنګ پیل نه کړاو د غازي امان الله خان هماغه خبره یې تکرار کړه چې ویل یې که د یوه افغان پوزه هم زما د قدرت د نیونې په خاطره وینې کیږي نو زه دداسې قدرت او واک نه تېر یم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو د خلق دیموکراتیک گوند له خوا پر داود خان خونړۍ کوتاده هم گونډیان اندېښمن کړل او هم یې د خپلو پلانونو د عملي کولو دپاره هیله من کړل کرل او رېبل پیل شول .
چې کال ورندی شي نو ټینټاره هم وهنه کوي گاونډیانو په افغانستان کې همداسې شر له خدایه غوښته چې د دوی په کې خیر وي او غواوې یې لنگې شي.
د انقلابي شورا عمومي مشر او د ثور د انقلاب ستر لارښود نور محمد تره کي اتم نمبر فرمان صادر کړ د عامو شتمنو خلکو شخصي ملکیتونه یې ضبط او دولتي کړل ځمکې یې شپږ شپږ جریبه په بزگرانو وویشلې په اوم نمبر فرمان کې یې ولور فقط درې سوه افغانۍ کړی و او بل کې یې گرویگانې معاف او بخشش کړې وې.
گروي او په ځانگړي توگه ولور د اسلام له مخې هم یو ناروا او مردود عمل و خو دا د خلکو د کلتور او دود یوه کلکه او لویه برخه گرځېدلې وه او د حکمت په ځای په دې ډول عاجلو او احساساتي فرمانونو نور هم حساسیتونه د خلق دیموکراتیک دولت ته ور زیات شول بوساړې ته یې تیلی ورته کړ او حالات لا پسې ترینگلي شول خلک د خلقي نظام په وړاندې نېغ شول د انقلاب په وړاندې بغاوت ته ونگېدل او په عینې حال کې د خلق دیموکراتیک نظام د هیچا سیاسي مخالفت هم نه شو منلای او زغملای تر دې دمه په زرگونو سیاسي مخالفین او پخواني مامورین ، ملکان ، خانان ، علماء او محصلین نیول شوي ، ورک شوي او وژل شوي وو.
استادانو به په ښوونځیو او پوهنتونونو کې په ښکاره په خپلو لکچرونو کې په دین ملنډې وهلې او د خدای د ذات په هکله به یې ویل هر هغه څه چې په سترگو نه لیدل کیږي هغه د منلو وړ نه دي یا به یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل چې انسان اصلا له بیزو پیدا شوی دی او د وخت په تېرېدو ترې لکۍ پرېوتې او شکل یې بدل شوی دی.

سل خبرې او سر یې یو د تره کي کړنو خپل نږدې ملګري هم وننګول او اخره یې دا شوه چې خپل همفکره خپل وفادار شاګرد او په اصطلاح خپل ورور حفیظ الله امین ورته بلا شوه پر خوله یې ورته بالښت کېښوده او ښه په ارامه یې ووژلو.

د امین تر وینا مخکې او وروسته یې دا ترانه په راډیو کې وغږوله چې:

ای د نیکمرغۍ خاورې تا ته مو سلام دی
ستره تیاره تېره شوه ستا خوارو بچو باندې
ښه شوله چې تېره شوه ستا خوارو بچو باندې
هره تیاره پای لري خلکو ولسو باندې
لمر د عدالت وخوت ستا په جګو غرو باندې
اوښکې دریابونه شوې وواوښتې څپې څپې
ډوب یې تور قصرونه کړل ظلم یې ذرې ذرې
ماتې ککرۍ شولې والوتې نشې نشې
شین شو مرور اسمان ښکلې شوې درې درې
ای د ازادۍ خاورې تا ته مو سلام دی
ای د نیکمرغۍ خاورې تا ته مو سلام دی.

د تره کي دوره یې ختمه کړه او د خپلواکۍ لمر یې پر جګو غرونو وځلاوه.

حفیظ الله امین عام او تام واک خپل کړ د ظلم ، زور ، تشدد ، ترور او وژنو یو بل دور پیل شو ، په زرګونو سیاسي روحاني ، ملي ، قومي او

(c) ketabton.com: The Digital Library

مذهبي مخالفین بیا ونیول شول او په ډلیز ډول تر بلدوزرونو لاندې شول امین په لنډ وخت کې ډېره منډ وکړه ډېر ګړندی او په سرعت خوشې و او همدا تېز تګ یې د مرګ لامل هم شو وایي رفتار تیز استقبال مرګ است د امین سر زوري او سر کښي په خلق ګوند کې نور درزونه هم پیدا کړل د تره کي خواخوږي او د پرچم ډلې تربګني او دښمني ورسره نوره هم ډېره شوه ، امین په امریکا کې وخت تېر کړی و او له همدې خبرې د پرچم ډله او نور کمونستان په اندېښنه کې وو. شک یې درلود چې ښایي امین په امریکا کې د اوسېدلو او د ماسترۍ په مهال د امریکا د امپریالیزم د نظام تر اغیز لاندې راغلی وي او امریکایي پلوه شوی وي.

له تش ټوپکه دوه تنه ویرېږي ، روسان پرې پرچمیانو بدګمانه کړل امریکایان خو یې هسې هم له مارکسیستي افکارو اندېښمن وو او ګاونډیان یې له قاطعیت او جدیته لا له پخوا په وېره کې وو دا تبلیغات د یوې ډرامې په بڼه د امین سیاسي کمونستي ملګرو یعنې پرچمیانو د ببرک کارمل په مشوره پیل کړل او غوښتل یې چې د روسانو خواخوږي خپله کړي او امین له منځه یوسي چې باالاخره همداسې وشول.

که څه هم شپونکی خپلې مېږې ښې پېژني خو بس د اجل سترګه ړنده وي دلته روسانو بیړه وکړه او د استخباراتو ځانګړو ځواکونو یې په امین برید وکړ او دومره تلوار یې و چې لا د امین له ستوني سا نه وه وتې چې روسانو په کابل راډیو کې د ببرک کارمل ثبت شوی پیغام خپور کړ او د امین د واک پای یې اعلان کړ.

هغه خلقیان چې د امین تربوران شوي وو هغوی هم د پرچمیانو سره لاس یو کړی و او د امین د مرګ په ورځ یې حتی د امین پر شپږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

میاشتنې زوی هم ترحم وه نه کړ د مور له پستې غیرې یې واخیست او تر ننه یې ورک کړ .

په دې ډول د روسانو د صبر کاسه ډکه شوه برژنیف اخر لکۍ تاوه کړه او سوټه یې گوزاره کړه.

د ببرک کارمل راتګ او د روسانو بربنډ تیري حالات نور هم کړکیجن کړل خړ سپی هم د لېوه ورور دی کارمل او روسانو لا ځمکه توده کړه د امریکایانو او اروپایانو هغه ویره رښتیا شوه چې روسان لا روان دي او تودو اوبو ته ځان رسوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دويمه برخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کارمل او روسانو راتگ او د دغو دواړو ډلو ظلم او تشدد نور هم اور بل کړ د جنگ په خشاکو يې پطرول وشيندل او اور نور هم ژبغړاندی شو د کمونستانو په وړاندې د اسلامي انقلاب د غورځنگ غړو او ځوانانو هم په رسمي بڼه جهاد اعلان کړ او افغاني مبارزه يو ځل بيا نړۍ واله شوه که څه هم د روسانو د تيري نه لا وړاندې ولس د کمونستانو په وړاندې پاڅون کړی و په کونړ کې ولس غرونو ته ختلی و د کمونستانو په وړاندې يې مبارزه پيل کړې وه او د اسلامي غورځنگ غړو (جوانان مسلمان) خو لا تر کمونستي انقلاب دمخه يو ځل د سردار داود خان په وړاندې هم يو ناکام پاڅون په لغمان، ننگرهار او پنجشير کې کړی و چې بيا يې ځينې مشران د احمدشا مسعود په گډون له هېواده وتښتېدل د کليوالو په ساده وينا چې وايي د پاده وان په خپلې غوا نظر وي دوی هم لومړی ټل ميرام شا او بيا د پېښور په بالاحصار کې د نصر الله بابر له خوا د ميلمنو په توگه وساتل شول.

د اسلامي گوند بنسټ لا پخوا په کابل پوهنتون کې د شريعاتو د پوهنځي استاد رحيم نيازي ، غلام محمد نيازي او نورو استادانو له خوا ايښودل شوی و چې د اسلامي نړۍ د نورو اسلامي بنسټونو خواخواږي هم ورسره وه په ځانگړي توگه په همدې وخت کې په مصر ، هند او پاکستان کې هم اسلامي گوندونه وو په مصر کې اخوان المسلمين ، او په برصغير کې د مسلم ليگ (مودودي افکار) په نوم اسلامي نهضتونه په کړنو جلب او جذب اخته و د پاکستان د اسلامي گوند مشر قاضي حسين احمد او نور غړي يې هغه وخت کابل ته تلل او راتلل خو د جوانان مسلمان د غړو د ناکام پاڅون نه وروسته د وخت حکومت د دوی په تگ راتگ بنديز ولگاوه او بيا هماغه و چې قاضي

(c) ketabton.com: The Digital Library

حسين احمد اوبو کې لوټه کېښوده خپل ساز او سامان يې بدل کړ او کابل ته به د تجارت او تاجر په نوم او بڼه راتللو د کاسې لاندې يې نيم کاسه يښې وه بيا به يې په پټه د برهان الدين رباني او د اسلامي غورځنګ له نورو مشرانو او غړيو سره ليدل او د افغان حکومت په وړاندې به يې هڅه ول لور يې پر لوټه تېره کاوه او خپل ماموريت يې تر سره کولو.

د کمونستانو کوتاده او د روسانو يرغل نور د ګاونډيانو کار اسانه کړ او په ښکاره ډول يې د کابل حکومت مخاليفينو ته غيرې پرانيستلې اسلحې او پيسې يې ورته راټولې کړلې او تر سنګرونو يې وړورسولې خبره ډاګيزه او د شف شف په ځای شفتالو ته ورسېده.

د کمونستانو ظلم او تشدد او د سرو روسانو يرغل او په يو اسلامي هېواد کې د اسلامي شعايرو توهين او سپکاوي اسلامي نړۍ هم دې ته وننګوله چې د افغانانو مبارزه د کفر او طاغوت په وړاندې حقه او جهاد وبولي او ملاتړ يې وکړي.

همدې شېبې ته چې امريکا او اروپايانو پوره اويا کاله انتظار ويستی و يوه غوړه او وړيا مړۍ شوه او ټولو د مجاهدينو ملاتړ ته ملا وتړله.

د امريکا جمهور ريس ريګن د تنظيمونو رهبران واشنګټن ته وبلل ان تر دې چې د اسلامي حزب مشر مولوي محمد يونس خالص ريګن ته هم د اسلام د منلو او قبلولو بلنه ورکړه او د حزب اسلامي مشر انجنير حکمتيار هم د ريګن په بلنه واشنګټن ته ولاړ خو د ريګن سره د ليدلو او ملاقات غوښتنه يې ظاهرا رد کړه.

د امريکا لاس د تيرې لاندې و او د خپل مطلب له پاره يې بيا هم دوی ښه ډېر ونازول او تر اخره د انجنير حکمتيار ونډه او برخه تر نورو ډېره او غوړه وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که څه هم مجاهدین لکه د تاریخ د تیرو پېښو په شان ټول عام ولس و چې د کفر او الحاد په وړاندې یې توري ، لرونه ، تبرګي او خپل زنګ وهلي ټوپکونه راواخیستل او په تش لاس د یوه نړۍ وال مادي زبرځواک په وړاندې ودرېدل په پټه او ښکاره یې ګوزارونه پیل کړل خو دا ځل نړۍ بله وه او لکه د انګریز ، مغل او نورو یرغلګرو په څېر زموږ مبارزینو ، غازیانو او مجاهدینو خپله ملي او طبیعي مشري نه درلوده او د نورو په لاس د جوړو شویو تنظیمونو په سیاسي چوکاټ کې پرېوتي وو که څه هم یو اسلامي ګوند د ثور تر انقلاب وړاندې په کابل کې جوړ شوی و خو دلته حالات بدل شول او په همدې وخت کې نابېره یو نظامي جنرال د پاکستان لومړی وزیر ذوالفقار علي بوټو وواژه او واک یې ونیوه.
دا جنرال ضیاءالحق نومیده او په ښکاره یې ځان یو مسلمان او د اسلامي عقیدې او مبارزې مخکښ څرګنده وه خو وروسته یې اعمالو ښکاره کړه چې بشره د انسان او کار د شیطان و.
د سیاست او د دنیا نه ناخبرو مظلومو او بې وزلو افغانانو ضیاءالحق هم لوی مجاهد او غازي ګڼلو ټولو مهاجرو میندو به ورته د هر لمانځه پسې سم لپه لپه دعاګانې کولې د ټولو زړونو کې یې ځای خپل کړی و او دومره مینه ورسره مظلومو او بې کوره مهاجرو لرله چې کابو د هر نوي زېږېدلي هلک نوم به خامخا ضیاءالحق ایښودل کېده.
جنرال افغانان خپل وروڼه بلل ، پاکستانیان یې د اسلامي عقیدې له مخې انصار او افغانان یې مهاجر ګڼل او ویل به یې چې که په افغانانو اوس جهاد فرض دی نو په موږ یې حمایت او ملاتړ فرض دی او د افغانستان روان جهاد یې په حقیقت کې د پاکستان دفاع ګڼله ، په همدغه وخت کې د جهاد سنګرونه ښه تاوده و ډېر دولتي تاسیسات،

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوستې او وسلې مجاهدینو نیولې وې او دا برې همداسې په کش کې روان و چې ولس هم د کمونیزم خلاف ، نړۍ یې هم مخالفه وه او اسلامي نړۍ هم ښه پوره خواخوږي درلوده نو ددوی ټولو مرسته د مجاهدینو سره وه او جهاد په بریالیتوب سره روان و چې جنرال ضیاء الحق ته دا برې د مجاهدینو وروروليي او اتفاق ښه ښکاره نه شو او فکر واخیست چې که د نړۍ والو همداسې مرستې او خواخوږیانې وي نو لرې نه ده چې په ځو میاشتو کې روسان تېښتې ته اړ شي میدان به پرېږدي مجاهدین او عام ولس به قدرت ونیسي او بیا به یو سم قوي او منظم حکومت رامنځ ته کړي نو دا وخت به زموږه هیلې هسې لکه د لمر وړانګو ته پر یخ لیکل وي او بس.

افغانستان به د نړۍ اتل او نازولی شي او دا سټینگر ، لوناگان ، کروز دا موډرنې او پرمختللې ټولې تخنیکي وسلې به د دوی حکومت او ملي اردو ته پاتې شي چې بیا به یې نو دوی د مقابلې او پرتلې وړ نه وي او د پښتونستان او ډیورنډ مسله به ددوی له واک او اختیار نه وه ووځي وایي باغ چې پوخ شي باغوان یې کوږ شي د جهاد بریا ، ثمر او ظفر همدغو اندېښنو په سر واخیست او باالاخره یې د مجاهدینو د ویشلو ، تابع کولو او راخپلولو په نیت د مجاهدینو یو دوه تنظیمونه درې څلور او اخر اووه کړل اوبه یې له سره خړې کړې ، هر یو یې من من کړ او باالاخره یې سره غوښه او جاړه کړل.

یو ځل خو یې په اصطلاح د روسانو د یرغل نه مخکې د مهاجرو ویستلو ته هم ټټر وډبولو او د تره کي سره خبرو کولو ته تیار شو خو د نړۍ والو فشار بېرته غلی کړ او خدایزده چې څه پېرل او پېرودل یې غوښتل.

د پاکستان علماو هم په ټولیز ډول د خپل حکومت مصلحت او ناروا

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاليسي مخکې وړله هرې مذهبي ډلې يو يو رهبر تر وزر لاندې کړ شيدې يې پرې راپرېښودې او په سپين لباس او سوچه ږيرو يې په کچه کاڼو تول شروع کړ.

د مجاهدينو رهبران ډېر شول خولې او خبرې ډېرې شولې او اختلافات رامنځ ته شول د تنظيمونو ځينې قومندانان هم د پاکستان پوځ په مستقله توگه په لاس کې ونيول ، پالل يې او په شا يې ټپول تنظيم بازي او قومندان بازي هم پيل شوه او په همدې وخت کې د جهاد تر څنگ د افغانستان د قيمتي کاڼو د کانونو کيندل او شخصي کيدل هم پيل شول لاجوردو ، لالونو او زمردو پسې هم نرۍ وال سوداگر راغلل او ورو ورو يې د سيمې قومندانان خپل کړل او په شمالي ولاياتو کې خپل منځي اخ او ډب هم پيل شو.

د لومړي ځل دپاره د تنظيمونو په ځينو چاپي خپرونو کې د خپل منځي جگړو خبرونه هم راغلل عام افغانان او مهاجرين يې ډېر خواشيني کړل خو د افغانستان دښمنانو به بيا ورته دلايل لټول او افغان مهاجرينو ته به يې ذهنيت ورکولو چې هغه فلانی منافق دی او فساد يې خپره ولو او بلخوا بيا په همدې وخت کې ځينو قومندانانو ته د ښوونځيو ، پلونو ، بندونو ښارونو او نورو عام المنفعه ځايونو د ورانولو او سوځولو درسونه هم ذهنا ترزيق شول فتواگانې هم ورکړل شوې ، د افغان دولت ښوونکي ، عام مامورين ، ډاکټران ، انجنيران او ښاريان د کفر ، الحاد او کمونيزم تر بيرغ لاندې واجب قتل وبلل شول او پر هر ځای د توپونو ، راکټونو ، بمونو او ځمکني ماينونو ويشتل او ېښودل جايز او روا وگڼل شول دا ډاگيزه شوه چې کاڼی به پوست نه شي او دښمن به دوست نه شي مار په لستوڼي کې ځای ونيوه او ښه په ارامه يې خپل کار کولو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وطن مین او هوښیار افغانان چې لکه صرافان د دښمن قلپې روپۍ یې پېژندلې او په شوم غرض یې پوهېدل هغوی دمخې ترور او وژل کېدل.
کیمپونه جوړ شول د پاکستان د حکومت له خوا د افغان کمیشنرۍ په نوم د افغانانو د ستونزو د حل په پار پاکستان ځانګړي دفترونه جوړ کړل او په کیمپونو کې ښوونځي او مدرسې جوړې شوې د ښوونځیو په تعلمي نصاب کې یو نوی مضمون د نظامي په نوم ورزیات شو او ځوانانو به هره ورځ په ملکي ښوونځیو او مدرسو کې نظامي او جنګي زده کړې هم کولې د حساب او لوست په کتابونو کې هم د قلم ، کاغذ ، رنګ ، انار او مڼې په ځای د تورې ، ټوپک ، وینې ، شهید ، مرمۍ او د کارتوسو نومونو ځای ونیوه ، د دیني علومو په ساعت کې هم د هجرت ، جهاد ، شهادت او شهید د وینو د اجر او ثواب کیسې او مسلې کېدلې او ځوانان به سنګر ته هڅه ول کېدل.
چې په خندا مري نو ژړولو ته اړتیا نه پاتې کیږي په شهدو کې زهر ولړل شول د ښوونځیو پر دېوالونو ، سفري سرویسونو او ریکشو پر شاګانو به هم همدا ډول شعارونه او سپېڅلي احادیث لیکل شوي وو ، جهاد د قیامت تر ورځې دوام لري او موږ چې تر څو ژوندي یوو جهاد به کوو ، د کشمیر مظلومان به هم ازاده وو او د فلسطین خپلواکي هم خپل فرض ګڼو .
د افغانستان انقلاب د سیمې حالات هم لکه د یوه پلان شوي لیکل شوي فلم او ډرامې غوندې بدل کړل په ایران کې هم انقلاب وشو او د رضا شا پهلوي سلطنت مذهبي اخوندانو د روح الله خمیني په مشرۍ راړنګ کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د افغانستان حکومت لا له پخوا د ایران سره سیاسي ، حقوقي او کلتوري مشکلات درلودل ایران د هلمند په اوبو څو وارې اعتراضونه کړي وو او د دې اوبو ویش یې غوښتلو که څه هم دا سیاسي لانجه د پاچا په وخت کې د وخت تکړه او ځیرک لومړي وزیر محمد موسی شفیق په معقول ډول حل کړې وه خو بیا هم ایران ځان د اریایي لرغونو میراثونو وارث ګڼلو او د همدې کبله یې تل د افغانانو په علمي او معتبرو کلتوري لرغونو اثارو ، کتابونو ، اشخاصو او تاریخ دعوې کولې او په پټه توګه یې په افغانستان کې توکمپالې او مذهبې راپارونې کولې نو د کمونستانو د ثور انقلاب د ایران بخت هم وځلاوه او په اوبو کې یې ډېوې بلې شوې.
د افغانانو نفاق ، رذالت او شیطانت ته یې ښکاره متې رابډوهلې او د پاکستان پر خلاف یې اته جهادي تنظیمونه رامنځ ته کړل د امدادی خمیني ، مهدي ، سپاه پاسداران او ... په نومونو یې نظامي غونډونه جوړ کړل او بیا یې روزل شوي خلک افغانستان ته راولیږل ډېر افغان ځوانان یې د جنت ، حورو او مذهبي جنون په څپو کې د عراق سره د ایران د ناروا جنګ قربانیان هم کړل.
اخوندانو په یوه لاس کې دوه هندوانې ونیولې هم د روس ملګرتیا او هم د تنظیمونو بنسټګر.
روسان هوښیاران وو اوولس هېوادونه یې نیولي وو د افغانستان ګاونډ ته رارسیدلي وو خو په اویاوو کالو کې یې دا نیت نه وو چې افغانستان ته راشي ځکه چې د افغانانو تاریخ یې لوستی و او په دې پوهېدل چې دلته په نولسمه پیړۍ کې د دوي د سترګو په وړاندې انګریزان مات شوي وو ، مغلو تر هنده کابو درې سوه کاله بې غمه او ارام حکومت کړې و خو په افغانستان کې یې یوه شېبه هم ارام نه و کړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

او په کلمو کې يې د بې غمۍ اوبه نه وې تودې شوې که څه هم په وحشت يې د افغانانو له ککرو منارونه جوړ کړي و او د ژونديو انسانانو نه يې د خټو کلاګانې جوړې کړې وي خو بيا هم افغانان ورته تسليم نه شول او مغل ترې وتښتېدل ، خو هوښياره مرغۍ که ښلي نو بيا په يو وار په ډېرو لومو کې ښلي ، روسان پرچميانو وهڅه ول او ورته يې له وريځو اوښان جوړ کړل چې ټول افغان ملت زموږ سره دې مخاليفين فقط د ګوتو په شمېر دي ستاسو او زموږه د زوره نه دي او په يو څو مياشتو کې به وځپل شي د ډېرو امسا د يوه ګېډۍ ده او بس روسانو ټول ملکونه بې ټکه او بې ټوکه نيولي وو د افغانستان ګاونډي هېوادونه يې په يوه ورځ کې خپل کړي وو ، پر تاجکستان يې ګهيځ وختي بريد کړی و او په څو شېبو کې يې ونيوه ، تاجکانو ويل روسان سهار وختي راغلل او موږ لا د سهار چايونه ، نه وو چښلي نو همدا لامل و چې هر يوه به ويل چاى ناخورده جنګ نه ميشود يعنې ټول وطن يې د چايو قرباني کړ جنګ تريخ دی خو کيسې يې خوږې دي.

د روسې هوښيار ولسمشر برژنيف پرچميانو او کارمل به ذات خود دومره خر کړ چې د هغه د درواغو په خبرو لکه غر غوښه او سيند ښوروا ، نو بس راځه ، تېروتل او د سرېښتو ډنډ ته راپرېوتل.

د کمونستانو د ظلم ، نيونو او وژنو نه عام ولس تنګ او هر سړي غوښتل چې ددغه محشر نه خپل سر په سيوري کړي ځکه هم ځمکه جنګ لکه د اور تبۍ سره کړې وه او هم له پورته روسي چورلکو درانده درانده د نيپال بمونه راورول د هرات ښار يې پر سرو وينو سور کړ او د کونړ په کيراله کې يې په سلګونو خلک په يوه ورځ ژوندي د خاورو لاندې کړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځمکه هغه سوځي چې اور پرې بل وي نو ولس اړوت چې د ډیورنډ له کرښې واوړي او ښکته پښتونستان او پاکستان ته سر اوباسي.
له ډیورنډ ښکته د افغان مهاجرینو په نومونو یو شمېر کیمپونه هم جوړ شوي وو او خیمې په کې لګېدلې وي ، که څه هم جنرال ضیاءالحق افغانان خپل وروڼه او مهاجر بلل خو د پښتنو ستر مشر د عدم تشدد باني د نوبل د سولې نړۍ والې جایزې ته کاندید او د ګاندي هم مهاله او سیال سیاستوال خان عبدالغفار خان بیا دا جنګ د روس او امریکا جنګ بللو او ویل به یې جنګ اصلا د دوو لویو قدرتونو دی خو له بده مرغه د سیالۍ او زور ازمایۍ میدان یې افغانستان دی سرونه ، کورنه او وینه زموږ تویږي او ورانیږي غرونه به موږ سوري کوو او مزې به نور خلک پرې کوي.
افغانان یې خپل وروڼه بلل او پښتونخوا یې د دوی خپل پلارنی هېواد بللو دوی یې په خپل کور کې میلمانه بلل او یوازې هغه افغانان یې مسافر او مهاجر بلل چې له اټکه ښکته اوسېدل.
پاچا خان به ویل دا پردی جنګ به ټول افغانان او په ځانګړي توګه پښتانه بې کوره او بې اوره کړي ، هره مور به بورجنډه کړي ، هره خور به بې وروره کړي ، هره میرمن به کونډه او سرتوره کړي او هر بچی به بې پلاره کړي دا جنګ به اخر خپل اصلي رنګ را اوباسي او افغانستان به په ډلو او ټپلو وویشي ، دا جنګ به د هر افغان او هر پښتون کور او دروازې ته راورسیږي او د افغان وینه او سر به بیا د یوه چرګ د وینې او سر هومره ارزښت هم ونه لري.
یو به د بل د وژلو فتوې ورکوي او مرګ به یې جایز ګڼي پاچا خان به دا هم ویل چې روسان به مات شي خو بیا به امریکا یکه تازه شي او

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیڅوک به یې نه شي رامهر کولای د نړۍ وال قدرت انډول به خراب شي او امریکا به هر څه په خپله خوښه او اختیار کوي او....
د باچا خان ویناوې لکه ملغلرې بیا وروسته شاعرانو سره وپېیلې نغمې شوې ، ترانې او سندرې شوې:

په خپل وطن کې جنګ را په سر دی
هلته هم زه مرم دلته هم زه مرم
پردی غوبل دی پردی اشر دی
هلته هم زه مرم دلته هم زه مرم
زما ګرېوان یې ریښې ریښې کړ
زما وجود یې اندام اندام کړ
پردی ټوپک دی پردی سنګر دی
هلته هم زه مرم دلته هم زه مرم
کوڅه کوڅه مې د زړه په وینو
روزانه لامبي زه ورته ګورم
ما په ما وژني کافر هنر دی
هلته هم زه مرم دلته هم زه مرم
ای نړیوالو امن دوستو
د جنګ پرستو مټ د نیوو دی
په ما قیامت دی په ما محشر دی
هلته هم زه مرم دلته هم زه مرم

څه سر به مو خوږه وم دا مهال دوه لوی کیمپونه په پېښور کې جوړ شوي وو یو د کچه کړۍ په دښته کې (اوسنی حیات اباد) او بل د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناصر باغ په وچ ډاک کې د خیمو تر منځ یو نیم د خامو ختو گټو جومات هم جوړ شوي و د سوري پل لاندې یو نیم دوکان هم جوړ شوی و او ښوونځي او مدرسې هم جوړې شوې وي.
په کچه گړۍ کې هم د تابوتونو او ترکاڼانو دوکانونه جوړ شوي وو هره ورځ به په سلگونو تابوتونه خرڅېدل او د جهاد شهیدان به په کې خښېدل د تابوتونو د دوکانونو سره څنگ په څنگ د جهادي او جنگي ترانو د کیسټونو دوکانه هم ښه په خوند کې روان وو او د جگړو ، شهادت او ازادۍ ترانو ښه بازار موندلی و ، خو د وطن، خاورې ، لیلا، گل ، بلبل ، گودر ، لونگو او عشقي شعرونو ځاي فقط د تودو سنگرنو ، غزا او جهادي ترانو نیولی و او:

ای زما وطنه د لالونو خزانې زما
ستا هره دره کې دي د تورو نښانې زما
زه یم ستا له خاورې ته زما له مینې جوړه یې
ته مې د غیرت او د پښتو رنگینې جوړه یې
ته مې د نیکه او د بابا له مینې جوړه یې
ستا زړه کې پرتې دي ټولې تللې زمانې زما
سترگې مې لوگې شه ستا د خاورو د کورونه
عقل مې ایرې شه ستا دپاره د فکرونونه
ځار شمه قربان شم ستا د غرونو نه سیندونونه
ستا هر دره کې دي د تورې نښانې زما
ستا عزت چې نه وي زه به نوم او عزت څه کړمه
ته چې خوار او ځار یې زه به خوب او راحت څه کړمه
ستا سر چې وي ټیټ نو زه به شان او شوکت څه کړمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسته به دې خاوره کړم په مینې مستانې زما
یا به دې زه سیال کړمه وطنه د جهان
یا به ستا په پښنو کړمه تورې خاورې ځان
زه به دړې وړې شم خو تا به کړم ودان
زه هغه پښتون یم تا ته یادې افسانې زما
ای زما وطنه د لالاونو خزانې زما
یا
وطن جنت نشان دی ګلان په کې کرمه
په ما د ځانه ګران دی ګلان په کې کرمه

د خلکو د ذهن نه وتلي وو او حتي د ملي شاعر ملنګ جان شخصیت هم حالاتو د پوښتنې لاندې راوستی و چې محکوم پښتونستان او محکومو پښتنو ته یې نغمې ویلې وې او باالاخره یې خپل ژوند په همدغه لاره کې قربان کړ چې البته د پښتونستان د دښمنانو له خوا یې د سوارلۍ موټر د کابل جلال اباد په لار کې چپه کړای شو او ډریور چې خپل کور یې لا پخوا ویستی و خپل سر یې هم ژوندی ، روغ او جوړ لاهور ته وویست خو د ځینو معلوماتو له مخې هغه هم بیا په لاهور کې ناپېژاندو کسانو سمدواره ووژلو او ښايي لامل یې هم همدا و چې د ملنګ جان د وژلو کیسه رسوا نه کړي او د داود خان د غضب سبب ونه ګرځي خو په هر حال د افغانستان دښمنان پخپل پلان کې بریالي شول او هغه بلبل یې د تل دپاره چپ کړ چې ویل به یې:

زه پښتون یم زما روح پښتونستان دی
بې له روحه څوک ژوندون نه شي کولی

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما خوښ د ازاد ی نام ونښان دی
اسارت زما ارواح نه دی منلی
زه پښتون یم پښتونواله مې خوښېږي
سرو مال د پښتونوالې نه خیرات دی
که مې سرې وینې په دغه لار تویېږي
زما وینې د وطن د سر زکات دی
هغه سر چې قومیت کې خاورې کېږي
خاورې نه دی تر قیامت پورې حیات دی
پتنګ کله د ډیوې نه روی ګردان دی
په ډېر فخر سره یې خپل بدن سېزلی
زما تن کې که هډوکي دي که غوښې
دغه واړه د وطن آب و دانه ده
د وطن نه به یې قربان کړم ګوښې ګوښې
هر اندام مې ددې لارې نذرانه ده
ما کې شته د پښتونوالې پوره نښې
خدای راکړې د همت ښه خزانه ده
ابی کړی راته غوږ کې دا بیان دی
که بې ننګ وي پی مې نه دي وربښلي
په کوم ځای کې چې پښتون وي لوبېدلی
که اول وي که اخر د پښتون مال دی
که سل ځله وي په وینو لمبېدلی
خو بیا هم پښتون ګڼلی استقلال دی
اکثریه خلکو پخپله ځان سېزلی
چې پښتون ورته ښودلی توره ډال دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتنو ته رب ورکړی کلک ایمان دی
له مېدانه چېرته نه دی تښتېدلی
زه پښتون د پښتون زوئ پښتونزاده یم
ټول جهان زه پېژندلی چې پښتون یم
زه ددې خاورې د غېږې پرورده یم
دغه خاوره مې لیلا زه یې مجنون یم
قربانۍ لره حاضر او اماده یم
زه مین د خپلواکۍ په ښه قانون یم
نو زما ملنگ جان دا عهد و پیمان دی
ما خپل ځان پښتونستان ته وربښلی .

په عامه اصطلاح د هجرتونو لړۍ همداسې گړندۍ روانې وې او افغانان درگرده له هېواده وتل ځوک ایران ، ځوک اروپا او امریکا ته تلل او ځینې غریب او غوربه خلک بیا ایله دومره وو چې د ډیورنډ له کرښې ښکته پوریوتل.

عبدالمحمد جان کاکا چې هغه وخت ښه خط او بریت زلمی و او د سرو روسیانو ظلمونو اړ ویست چې په وړاندې یې ټوپک راواخلي او عملي جهاد پیل کړي خو چې پام یې شو خپل دوه بې موره ماشومان یې نېغ سترگو ته ودرېدل بیرته یې سمدستي د ټوپک راخیستو او غر ته د ختلو سوچ پرېښود او د کلي او وطن نه د وتلو په فکر کې کېوت ټوله شپه یې ښه فکر وکړ په سبا یې په خپل کور لاس تېر کړ د غریبۍ کور و خاص قیمتي او د خرڅ څه په کې نه و ټول عادي او د دهقانۍ سامان و خو بیا هم د کلونو کلونو کور او مال و پرېښودلو یې ډېر زور غوښتلو ځکه کور ته کوره کی او واده ته واده گی نه ویل کیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هر حال کې خامخا درونډ وي ، له ويرې يې چا ته د زړه حال هم نه شو ويلای ځکه حالات ډېر ترينګلي و او د خلقي حکومت د ظلم نه هر سړی په ويره کې و هيچا په هيچا باور نه شو کولای حتی سکه ورونه له يوه بله وېرېدل او د زړه خبرې زړونو کې امانت پرتې وي ، حکومت مخبران درلودل او ډېر خلک په خپلو خبرو نيول شوي وژل شوي او نادرکه شوي وو هر څوک له خپل سيوري وېرېده او خلکو به ويل چې نن سبا دېوالونه هم خبرې کوي.

هر چا په خپلې خولې لاس ايښی و لکه شيخ فريده پټه خوله دې بهتري ده ګنډلې شونډې ګرځېدل.

عبدالمحمد جان کاکا چې کليوالو په عامه لهجه ماجان بللو د همدې وچ کوټ د کلي مومند و او د کوټ ولسوالي يې خپله ولسوالي وه.

تېر کال يې ميرمن مړه شوې وه او همدا دوه نښې ترې پاتې وې زوی ته به يې له نازه کشو او لور ته شرو ويله.

د ژمي لنډه ، تنګه او يخه ورځ وه ماجا ماشومان خپلې سپين سرې مور ته وسپارل او پخپله هديرې ته ولاړ د مېرمنې قبر ته کېناست ګرد چاپير به يې خپل ښکلي وطن ته ليدل او ژړل به يې غوړونه يې هم شک نيولي و چې به د چا د خبرو يا د راتلو ښکالو شوه ژر به يې سترګې پاکې کړې او ځان به يې غلی کړ چې لارويان يې ونه ويني او د زړه په خفګان يې پو نه شي ټوله ورځ يې خپلې ځوانيمرګې مېرمنې ، پلار ، نيکونو او هديرې ته دعاوې وکړې.

مياشت مخکې کلی روسي ځرخکو لوټې لوټې کړی و او د ماجا خپلوان او ډېر کليوال شهيدان شوي وو پر قبرونو يې لا شنه ګيا وچه شوې نه وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماجا قبرونو ته کتل او هر یو یې سترګو ته نېغ ودرېده لمر په پرېوتو و د غر لمن لکه د شهیدانو هدیره تکه سره وه ماجا هر یو مخاطب کړ او په زړه کې یې ورسره پټه خدای پاماني وکړه بیا یې خپل نیکه مخاطب کړ او ویل یې تاسو خو انګریزان مات کړل خو دا ځل موږ له خپلې لمن اور اخیستی دی اوس د بلې لوې بلا په خوله کې پرېوتلو او ددې بلا ماتول ډېر ګران دي ځکه چې بیرغ یې زما د ورونو په لاس کې هم دی او دوی ورسره مله دي بیا یې ټولو ته دعا وکړه پوزه او اوښکې یې پاکې کړې لوند دستمال یې جب ته کړ او له هدیرې په سلګیو سلګیو مخ په کور ولاړ خواشینی و خو ناهیلی نه و ویل یې دلته د ډېرو زورورو ښکرونه مات او د ظلم ببرۍ یې ډوبې شوي دي د دوی غاښونه به هم مات شي ، چیرته د خدای زور او چیرته د مخلوق زور ، که غر لوړ دې خو پر سر یې لار شته ، روس به څه وي او زور به یې څه وي کلمه یې تېره کړه او کړل یې سل زامن د سپي او یو د زمري. بس همدا روانه اونۍ لا تېره شوې نه وه چې ماجان دشپې په تیاره کې په دوو خرونو او کچرې باندې د تن جامې بار کړې او غلی د شینوارو په لورې وخوځېد د تورو غرونو او سپینو واورو مسافر شو لاره د مرګ د خطر سره تړلې وه ځای په ځای ماینونه ، امنیتي پوستې او د روسانو د څرخکو ګزمې یو په بل پسې روانې وې ، ماجا خپل مشر زوی کشو پر خره ، سپین سرې مور یې پر کچرې او شرو یې په شا کړه کله به چې کوم یو وټوخل یا به یې څه ویل غوښتل نو ماجا به ژر ورته پر خولې لاس کېښود او خبره او ټوخی به یې په کې وچ کړ د خپلو پښو تناکې او زخمونه یې د هیبت او ویرې د لاسه لا ښخي لیدلي هم نه وو ، ماجا د همدې سیمې سړی و نو ځکه د مړي ژوندي له کبله په سیمه کې بلد و که څه هم پر دغو کړنګونو کله نه وو تللی خو د اټکل له مخې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوهېده چې څنګه باید له ډیورنډ کربښې ها غاړې ورواوړي بله دا چې خره او کچرې هم تر ډېره د نورو پلونو اندازه لګولای شي او خپله هم لاره سمولای شي بس دلته هم کچره مخکې او دوی ورپسې وو.

د شپو شپو مزله وروسته له کربښې واوښتل او په پوښتنه پوښتنه د ناصر باغ کیمپ ته ورسېدل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریمه برخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما جان د ناصر باغ په پنډغالي کې د خيمې او ورو ورو د کوړګي خاوند شو ځينې خلک د افغان کميشنرۍ له خوا په دفتر کې ثبت او راجسټر شوي وو او د کور د شمېر په کچه به ورسره هره مياشت د وړو ، غوړو ، مالګې او تيلو مرستې کېدلې او د رسمي راشن کارډ له مخې به ورکول کېدل ما جان لا په دغو کيسو نه پوهېده سترګې يې مړې وې او غوښتل يې چې د خپلو متو له برکته يوه حلاله مړۍ پيدا کړي او لکه د انګورو تاک پر بل بار نه شي.

پېښور داسې يو ښار و چې د پاچا او ګدا دواړو بېړۍ په کې خداى پورې ايستله او هيڅوک وږى نه پاتې کېدلو.

د ما جان د پښو ټپونه لا نه وو سره ورغلي چې د روزګار په لټه کې شو وخت و او لکه برېښنا ځغلېده څه وخت وروسته کشو هم لږ را زلموټى شو او کله نا کله به يې د خپل پلار سره کار ته ملا تړله د خيمې ژوند يې هم د ختېو ، ګټو په يوه خام کوړګي بدل شو او خور يې شرو د کيمپ ښوونځي ته تلله ، ماشومه شرو ايله دريم ټولګي ته رسېدلې وه ليکل او لوستل يې هم لا سم نه شول کولاى چې له ښوونځي وويستل شوه ، ما جان بل واده کړى و او دا وخت شرو په کور کې وړې خويندې او ميره مور هم درلوده که څه هم د شرو ميره مهربانه ميرمن وه خو بيا هم وايي مور چې ميره شي نو پلار هم پلندر شي د کور کارونه ډېر شول او شرو د کور ميرمن شوه ، په افغانانو کې او بيا په ځانګړې توګه پښتنو کې لا تردې وخته د نارينوو تعليم هم د صفر سره ضربېده يعنې عصري زده کړې د هيواد په کچه بېخي هيڅ وې ښوونځي او سينماګانې د خلکو له خوا سوځول کېدلې او د ښځو ښوونځي خو بيخي کفر ګڼل کېدل او د ډېر پخوا نه سوځول کېدل ان د غازي امان الله خان واکمنې هم د همدوغو مشکلاتو ښکار شوه او د

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه په اصلاحاتو د کفر ټاپه ولګېده او د واکمنۍ تخته يې د سقاو د زوی په مشرۍ يوه ډله غلو واړوله.
عامو خلکو يوازې د ښځو ښوونځي بد نه بلکې د خپلو لوڼو او خويندو تعليم يې هم بد ګڼلو او د شرم او پېغور کار ورته ښکارېده.
هر چا به په عامه اصطلاح ويل ښځه يا په کور ده يا په ګور ، که څه هم پښتانه ټول مطلق مسلمانان دي او په اسلام کې تعليم او زده کړې ته لومړی مقام ورکړل شوی دی او د پيغمبر عليه السلام د مبارکو ويناو له مخې زده کړه په نر او ښځه لازم او ضروري ګڼل شوې ده پښتانه په دين سر او ځان قربانوي خو دې مهم اصل ته يې شا کړې ده او د ښځو په زده کړه لا تر اوسه اکثره شرميږي.
عجبه يې دا ده چې د کور ، کروندې ، اوبو ، خاشاکو او ځمکو کار پرې کوي ، په لکونو لکونو ولور او دنيا پرې اخلي ، ورور او پلار يې د خپل واده او ناوې په بدل کې ورکوي ، د جرګو ، بديو ، تربګنيو او دښمنيو په ټس کې يې د مقتول کورنې ته په ډولۍ کې کېنوي خو په زده کړې يې شرميږي.
خير شرو دا وخت د وطن د دود له مخې ديارلس کلنه او پېغلوټې شوې وه ، په اصطلاح دلته تر لسو کلونو پورته جلۍ پېغله بلل کيږي ، ريباران پرې مرکې جرګې کوي او خپلو زامنو ته يې غواړي شرو هم د کلتور له مخې دا وخت بايد د يو يا دوه بچيو مور وای .
د ښوونځي همدا وروستۍ شپې وې چې يوه ورځ نابېره يوه ډله سړي د ښوونځي له يوې ګوډې شوې ښځينه ښوونکې سره د ښوونځي انګړ ته رانننوتل شرو او نورې جونې هم په غولي کې ولاړې وې د رخصتۍ زنګ ټنګېدلی و شرو هم لا سور لمر ته ولاړه وه ښوونکې له ترجمان سره په پښتو خبرې کولې او ترجمان په انګليسي اخته وو ، د يوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریشي کړي کس په غاړه کې کیمره ځړېدلې وه او ګوډې ښوونکې سره یې په اشارو خبرې کولې د ښوونځي تصویرونه یې اخیستل او د کیمرې شړاکا یې ختله ، بیا یې لاس پر تندې ونیوه او د بل لاس په ګوته یې هغه وړاندې جنکیو ته اشاره وکړه ښوونکې پو شوه او هغه جونې یې عکاس ته راوبللې خو ټولې رانغللې ښایي ځینې به له پردیو سړیو شرمېدلې ، ځینې به ویرېدلې او ځینو به نه غوښتل.

د پښتنو کلتور لږ سخت دی پردی نارینه حق نه لري چې د بل چا تور سرو ته اشاره وکړي او پښتنې جونې هم نه غواړي چې له یوه پردي سړي سره خبرې وکړي ، واړه ماشومان د کیمرې واله پسې وو او پرې راټول وو خو دوی لرې ولاړې وي او ښایي فکر به یې کولو چې دا پردي سړي او دا انګریز څنګه راغلی دی که څه هم دا وخت افغانستان او افغانان د نړۍ د مطبوعاتو د سر ټکي وو او ډېر ژورنالستان به کیمپونو ته راتلل خو خلک ساده وو او په هر څه ژر نه پوهېدل د ګوډې ښوونکې له اشارې سره جونې ولاړې خو شرو لا ولاړه وه چې کمیره مین ورنږدې شو ، ښوونکې ورته وویل دا یو خبریال دی امریکا نه راغلی دی زموږ د ښوونځي عکسونه اخلي او بیا زموږ سره مرسته کوي ، شرو هیڅ ونه ویل او په ټټه خوله یې د خپل څادر پیڅکی خولې کې نیولی و عکاس خپله کیمره له غاړې راوویسته او د شرو عکسونه یې واخیستل ورځ وه او تېره شوه شرو کور ته ولاړه پر ټوله لاره پرېشانه او تروره ښکارېدله لکه څه یې چې ورک کړي وي یوه وېره او ترهه یې په زړه ننوتې وه ښایي له دې وریدله چې د عکس نه ورته کوم جینجال او کیسه جوړه نه شي څوک ورته پیغور ورنه کړي او د کورنۍ عزت یې خراب نه شي پلار او خپل ورور یې ټوله شپه سترګو سترګو ته کېدل او تر سبا یې سترګې پټې نه کړې که څه هم په زړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې به ورتېر شول چې تصویر یې د ښوونکې په خوښه او د خلکو په مخکې عکاس واخیست خو بیا هم پښتنې میرمنې له تور او تهمته وېرېږي او وایي ترڅو چې رښتیا راځي نو درواغو به کلي وران کړي وي ، اکثره خلک په رښتیا هم خپل غوږ ته لومړی نه گوري که ورته وویل شي چې غوږ دې سپي یوړ نو سمدلاسه په سپي پسې ځغلي ډېر خلک د بې ځایه ننگ او غیرت قربانیان شوي دي او احساساتو یې کورونه وران کړي دي همداسې ډېرې پېښې او کیسې شرو لیدلې او اورېدلې وې نو ځکه یې ماشوم ذهن ناارامه و او د سوداگانو سیند لاهو کړې وه خو د وخت په تېرېدو سره یې ورو ورو د عکس کیسه او صحنه له ذهنه بېخي ووتله.

وخت په منډه روان و شرو نو اوس د پلار هغه ماشومه شرو نه بلکې پېغله شوې وه او د کور په څلورو دېوالونو کې را ایساره وه ، ټوله ورځ د کور ، خویندو ، پلار او ورور په خدمت بوخته وه ، د سهار د لمونځ پسې سمدستي د انگړ جارو ، د سهار چای او د لوښو مینځل یې لومړني کارونه وو ، بیا به یې وړه وه اخکښل او د غرمې په پخلي به بوخته شوه د تندي خولې به یې لا وچې شوې نه وي چې د خیرنو کالیو پنډ او سوباړی به یې راواخسیت او د کالو په پرېولو او د سوباړي په غربولو به اخته شوه ، په همدې شپو ورځو کې ورپسې د ریبارانو جرگې او مرکې هم پیل شوې ډېر خلک به تلل راتلل او خپلو زامنو ته به یې غوښتله ، ښکلې سره سپینه او پټه خوله جلۍ وه نو ځکه له گونډیانو واخله تر خپلو خپلوانو د هر زلمي مور ورپسې وه ، په افغاني ټولنه کې د جلۍ یا په اصطلاح د خور او لور د ورکړې ټول واک او اختیار د پلار او ورونو په لاس کې وي او هر څه چې د پلار یا ورور خوښه وي هماغه به کیږي که یې ړوند ته ورکوي که یې شل ته ورکوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که یې زوړ سړي ته ورکوي او که یې په بدل او بنې ورکوي او که یې سیند ته غورځوي بس جلۍ د څه ویلو اختیار نه لري که څه هم د وطن قانون او اسلامي شریعت پوره حق ورکړی دی چې خپل نظر څرګند کړي او خپله رایه ښکاره وواییي خو د کلتور او دود له مخې جنکۍ د پلار او ورور په وړاندې هیڅ نه وایي او په پټه سترګو د زهرو ګوټ کوي مګر دا هم دود ده چې ځینې پلارونه بیا د خپلو زامنو نه هم پوښتنه نه کوي او په خپل سر او خپله خوښه ورته په کور کلي کې جنۍ او د ژوند رشته ګوري.

ښځه یوازې په افغاني ټولنه کې بې وزله او مظلومه نه ده بلکې د نړۍ په هر ګوټ کې مظلومه ده او په ځینو پرمختللو هېوادونو کې یې هم انساني حقوق او کرامت تر پښو لاندې کیږي د یو موټې روپیو په مقابل کې یې جسم ، اندامونه او ښکلا په تجارتي اعلانونو او جنسي فلمونو کې لیلامیږي.

کله به چې کور ته نابلدې ښځې راغلې او له ورایه به مسکۍ شولې نو شرو به هم د دوی په مطلبي راتګ پوهه شوله د چایو پتنوس به یې کېښود پیالې به یې ډکې کړې او نوره به په منډه له کوټې ووتله ، څو څو وارې جرګې راغلې او ولاړې خو بله ورځ یوه بله مور راغله د شرو میرې ته یې د خپل زوی ډېر صفتونه وکړل بس هر چا ته خپل مزی مرغلین وي ویل یې زه بیا هم راځم ، بیا هم راځم او بیا هم ، په خندا یې وویل اوس مو نو چیرې په اسانۍ پرېږدم که په پښو مې ووهۍ نو په سر راځم او که په سر مې ووهۍ نو په پښو راځم همداسې یې وکړل تر هغې لاړه او راغله چې د شرو مور یې دې ته راضي کړه چې خبره خپل خاوند ما جان ته ورسوي ما جان ته هم د سپین ږیرو جرګه کېناستله او د خپلوۍ غوښتنه یې ترې کوله باالاخره خبره دې ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

راورسید ده چې ما جان جرگې ته هو وکړي خو کله کله انسان نه پوهيږي او په ځانگړي توگه افغانان بيا داسې معاملې تر ډېره په قسمت او نصيب پورې تړي او وايي که نصيب يې و نو وبه شي ماجان هم جرگې ته همداسې وويل او لږ مهلت يې وغوښت سپين ږيري هيله من شول او د بيا راتگ په نيت سره خواره شول.

بس په رښتيا هم د قسمت خبره وه څو ورځې لا نه وې اوښتې چې بل ماښام مرزا محمد راغللو ، ميزرا خان تر هجرت وړاندې ماجان نه پېژندلو همدلته په کيمپ سره نږدې اوسېدل او بلد شوي وو ، ماجان د ناصرباغ په بازار سوري پل کې مېوه خرڅه وله او ميرزا خان به کله کله څنگ ته ورتلو او د لمر پيتاوي ته به يې د افغانستان په روانو سياسي حالاتو خپل بحثونه او د زړه خوالې کولې او ورو ورو سره ښه خواږه ملگري او اشنايان شول مړی او ژوندی يې سره پاللو او کله کله به يې ميرمنې هم سره د يو او بل کور ته تللې.

د پيتاوي مجلس به کله کله ډېر خوږ شو او په خپلو کمونستهو کليوالو به يې ټوکې کولې مرزا خان ويل زموږ کلي کې هغه فلاني په سپينه ږيره خدای ووهلو او مليشه شو د خلقيتوب په مانا نه پوهيږي خپل لمونځ او اودس هم کوي او د کمونستانو ټوپک يې هم پر اوږه يښی دی.

خير ډوډۍ موډۍ چې وخوړل شوه مرزا خپل اشنا او ملگري ماجان ته د خپل زړه خبره په خوله وکړه مرزا خان بيا ماجان ته مخ کړ او ويې ويل ما د خپل زوی دپاره ستا په کور لاس ايښی دی او غواړم چې دا دوستي په خپلوۍ بدله کړم.

ماجان لا جواب نه و ورکړی چې هغه وويل بس چيرته چې زړه ځي نو هلته پښې هم ځي زه هم نن ستا کور ته زړه راوستی يم او ناهيلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوېِ به مې نه په مسکا يې وويل گوره همدلته اړوم او تش لاس نه ځم نوره دې خوښه چې خوړه راکوې او کنه خو ، ښه مېړونه په ښه نوم يادېږي په ما هم ته گران يې او هم دې کورنی.

غټ غټ او ماړه خلک هم دلته شته خو زه هم ستا په شان غريب سړی يم او د خپلې برستنې سره پښې غځول غواړم .

په يوه سا يې کابو يو کتاب خوږې خوږې خبرې وکړې ماجان فکرونو لاهو کړی و هغه تېره جرگه او تېر خلک يې سترگو ته نېغ ودرېدل او په خپلو تېرو ټولو کړو خبرو يې ژور فکر کاوه ، ښايي اندېښنه به يې وه چې کوم جينجال ورته جوړ نه شي پښتني ټولنه کې چې يو ځل سړی هو وکړي او سر وښوروي بيا نه ، نه شي کولای په ځانگړي توگه د لور او خور په ورکړه کې ځکه چې بيا ترې بدی او دښمنيانې جوړېږي او کلونه کلونه په کې وينې تويږي پښتانه وايي که په زنځير وتړل شې نو بېرته به ايله شې خو که په ژبه او پښتو وتړل شوې بيا دې ايله کېدل نه شته ، که څه هم پښتو هم د لکه د نړی د نورو ژبو په شان يوه ژبه ده خو يوازې ژبه هم نه ده پښتو لکه يو قانون او يو تړون ته ورته ده چې ځوک تر خپلې ژبې (ژمنې) بيا نه شي تېرېدلای يو ځانگړي قانون او مذهب ته ورته ځانگړتياوې لري او تر ژبې تېرېدل بې ننگي وي ، خو خير اخر يې چپتيا ماته کړه او خپل اشنا ته يې وويل ستا کور ودان چې زه درته سيال ښکاره شوم او په درونډ نظر دې راوليدل خو د خدای بنده زما او ستا کور چا سره ويشلی دی زما اولاد خو ستا خپل اولاد دی او اختيار يې هم ستا دی که سيند ته يې غورځوې هم واک يې ستا دی او بيا يې په مسکا وويل دا ځل چې ته مطلبي راغلی يې نو هر قدم دې زما په ليمو او ترڅو چې دلته اوسېږې نو اوسېږه باڼه په سترگو نه درنيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتانه اکثره د خپل کور او کورنۍ نه بېرون د پردیو خلکو سره خپښۍ او خپلوۍ ته په اسانه زړه نه ښه کوي او همدا لامل دی چې ان خپله گونډه هم په خپله نکاح کوي او پردیو ته یې نه پرېږدي.
خبره د ماجا وه بیا کور ته ولاړ ټوله شپه په خپل ځای کې نېغ ناست و او د شرو ځوانیمرگه مور یې سترگو ته نېغه ولاړه وه د هغې ټولې خبرې یې بیا رایادې شوې کلونه کلونه وروسته یې مړه شوې مېرمن بېرته را ژوندۍ شوه سترگو او ذهن ته یې ودرېده او خبرې یې ورسره پیل کړې هغه د ژوند وروستۍ ورځ یې یاده شوه چې د زنکدن په سلگیو کې یې ویل ما مې بچي په خدای او بیا په تا سپارلي دي پام کوه چې درنه خوار نه شي ، زما په ځای د مور مینه هم ته ورکړه او د بې مورۍ د سوځنده لمر نه یې سر په سیوري ساته کنه اروا به مې درنه خفه او ناراضه وي.
همدا ذهني او خیالي مکالمه یې د شرو د مور سره کوله سوچونو په سر اخیستی و اسویلي یې ویستل او ویل یې لور غریبه په خپل کور کې هم پردۍ وي او په خپل کور کې د بل چا امانت وي کاش خور او لور په کور کې د ساتلو وای خو افسوس چې نه دي بس سل زړونه یې خپل کړل او د شرو د ورکړې پرېکړه یې وکړه په رښتیا چې وایي سل یې غواړي او یو یې وړي بس د شرو نصیب هم د خپل پلار د اشنا د نالیدلي او نا کتلي زوی رحمت گل سره وتړل شو.
د مړي او ژوندي خبر بېخي ژر خپرېږي د شرو د کوژدې خبر هم د سترگو په رپ کې ډنډوره شو شرو هم خبره شوه لاسونه او پښې یې وریږدېدلې کوټې ته ولاړه کټ کې پرېوته او ځان یې بړستنو کې پټ کړ.
پښتنې پېغلې اکثره لکه د شرو په ځېر د خپلې کوژدې او ورکړې زیری

(c) ketabton.com: The Digital Library

یا غږ ناڅاپي اوري بیا د حیا او یا د غم له امله ځي او ځان دوه درې ورځې د خپلې کورنۍ د غږو له سترګو پنا کوي او که کومه پېغله خبره وي او رضایت یې ښودلی وي نو بیا یې میندې او خویندې په ټوکو تنګوي او ورته وایي:

پېغلوټې غږ د کوژدې واورېد
په سترګو ژاړي زړه کې ګوړې ماتوینه

شرو د برستنو لاندې ژړل او په سوچونو کې یې د رحمت ګل خیالي انځورونه جوړه ول ډېر سوچونه یې وکړل خو رحمت ګل یې خیال ته رانغلو د ماشومتوب او د ښوونځي ټول وختونه یې له ذهنه تېر کړل خو بیا یې هم رحمت ګل په کې راپیدا نه کړ فقط د رحمت ګل صفتونه یې د هغې د خپلې مور له خولې اوریدلي وو چې ددې میرې ته به یې کله کله کول او د شرو تر غوږ به یې رسول.
خیر چاره نه وه له څو ورځو وروسته له کوټې سرتړلې راووته ، سترګې یې سرې او سترغلي یې پړسېدلي وو.
د سترګو رپ کې کلونه تېر شول شرو د رحمت ګل میرمن او د لورګانو مور شوه ، د خوار برخه په هند کې هم خواره وي شرو د پلار د غریب کور نه د مرزا غریب د کور میرمن شوه ، رحمت ګل د خپل مشر ورور شمشاد سره نوکر و او د پېښور ښار د صدر په نوتیه کې یې د ډوډۍ پخولو تنور و رحمت ګل تکړه او د کار سړی و خو د غریبۍ دې رنګ ورک شي د ګل په شان انسان بدرنګ کړي هو دوی غریبان وو خو د عزت او وقار خاوندان و د رحمت ګل پلار به هر وخت په ویاړ د خپل جهاد کیسې کولې او په ویاړ به یې ویل چې روسان د دنیا ستر طاقت

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی خو په موږ یې زور ونه رسید دا ځکه چې د زمري کور بې هډوکو نه وي دلته لا د پخوانیو یرغلگرو ککرۍ پرتې دي .
مرزا خان د سپین غر په لمن کې یعنې تورې بوړې ته څېرمه زېږېدلی و او دا هغه ځای و چې روسانو د خپل ټول طاقت سره سره ونه شول کولای چې د یوې شېبې دپاره یې له مجاهدینو ونیسي.
دلته لوړ غر او ژورې څمڅې وې د ځایي مجاهدینو تر څنگ دلته د اسلامي نړۍ نور مجاهدین هم مېشت وو د عربو مجاهدینو او د القاعده تنظیم مشر عرب ملیونر اسامه بن لادن هم همدلته مېشت و چې تر روسانو وروسته بیا د امریکایانو د زور ازمایلو ځای هم شو او درانده درانده بمونه یې پرې وویشتل .
لکه څنگه چې مخکې هم یادونه وشوه اسامه بېخي ځوان دوه ویشت کلن و چې د خپل شاهي دولت نه د قدس او د فلسطینیانو د مظلومیت او ننگې په سر مرور او بیا د سعودي د شاهي نظام مخالف شو همدا مرورتوب او مخالفت یې ورو ورو په یو ډول کرکې او عقدې بدله شوه او هماغه و چې خپل هېواد یې پرېښود ، تر افغانستان دمخه په سوډان کې و او همدا وخت و چې نیروبي او دار السلام کې په امریکایي تاسیساتو د بریدونو تور ورپورې شو نوم یې تور شو خو د همدې تور نوم سره له سوډان لکه د بېدیا مرغه افغانستان ته راورسېده او دلته رباني ، احمدشا مسعود او نورو رهبرانو او قومندانانو ورته هر کلی ووایه ځکه چې ډېر شتمن و لکه لنگه غوا هر چا لوشلو او خپلې کاسې یې ترې ډکولې د اسامه دپاره هم طلایي چانس و د بخت ستوری یې وځلېد او د افغانستان په جهاد کې لا د لوی نوم او شهرت خاوند شو او په ټوله نړۍ کې یې خواخوږي وموندل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیه خبره د رحمت گل وه نو هغه به هم کله نا کله د خپل پلار کیسې خلکو ته کولې او په همدې غرور به یې بریتې تاوه ولې.
رحمت گل اوس هاغسې لکه د گوتې غمی نه و ځواني یې رنځوری خوړلې وه د رحمت گل رنگ ورځ تر بلې خرابېده او د رحمت سره سم د شرو رنگ هم تگ ژېړ او زبېښلی و خپل رنځور خاوند ته ځورېدله ، د رحمت ورور شمشاد خپل رنځور ورور ډېر وگرځولو خپل موټرسایکل یې هم د هغه د سر خیرات کړ د درملنې دپاره یې خرڅ کړ او د ورور علاج یې وکړ همدا د پرېشانې ورځې وې او دوی ورسره لاس او گریوان وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلورمه برخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بس بنده حيران خدای مهربان په خړپړ کورګي کې ورکه او پټه شرو دا وخت د نړۍ پر مخ لکه روښانه لمر او د څوارلسمې سپوږمۍ ځلېدله د ټولې نړۍ خلکو يې دمظلوميت او ښکلا نه ډک تصوير ته کتلي وو په لکونو انسانانو ددغې مهاجرې ښاپيرۍ په حال اوښکې توې کړې وې خو شرو لا د دنيا له حاله نه وه خبره او نه يې دا په خوا او خاطر کې ګرځېدل چې ددې هغه ساده باده تصوير دې لا چا ليدلای هومره هم وي.

لکه مخکې مې چې هم ياده کړه د کارمل پرلپسې تېروتنو سياسي شدت او زور زياتي د مجاهدينو صفونه نور هم قوي کړل او هر سړی يې د ټوپک او کوتک راخيستلو ته اړ کړ ښوونځي او زده کوونکي هم په سياسي مارشونو او جلوسونو بوخت شول او د زده کړې کچه ورځ تر بلې خرابه شوه ځوانان شاګردان د ځوانانو سازمان ته په زور جلبېدل او ماشومان د پيش اهنګانو په نوم د ماشومانو سازمان ته بلل کېدل او بيا به ورته د سازمانونو د استادانو له خوا سياسي درسونه او د موسيقۍ زده کړې ورکول کېدلې په زرګونو يتيمان ماشومان يې د پرورشګا په نوم روسي ته درګرده ليږل او هلته به يې د نورو زده کړو تر څنګ د کمونيزم او سوسياليزم فلسفي او د لينين افکار لوستل همدې وخت کې جبري عسکري هم رامنځ ته شوه د دولسم ټولګي هلکان به د فراغت په وروستۍ ورځ نيول کېدل او عسکرۍ ته به سوق کېدل بيا به د جنګ لومړيو کرښو ته لېږل کېدل او په دې ډول پوهنتونونه ورو ورو تش شول مسلکي زده کړې هم پيکه شوې ، د حربي زده کړو ارزښت او حيثيت هم را ټيټ شو او د څو کلونو په ځای فقط يو څو اوونيو او يو څو کورسونو ته خبره راغله د مسلکي پوليسو او صاحبمنصبانو په ځای غيرې مسلکي او ماشيني توليد ډېر شو او د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشيني صاحبمنصب او ماشيني ضابط اصطلاح په عام ډول په همدې وخت کې رامنځ ته شوه د عسکرۍ لومړۍ د مکلفيت دوره هم دوه کاله شوه او بيا دويمه جبري دوره هم رامنځ ته شوه چې زوړ او ځوان يې نه ليده او هر سړى به نيول کېده او نېغ به د جنگ کرښې ته ليږل کېده.

همدې کارونو د کارمل د حکومت پانه هم ژېړه کړه او پښې يې سستې شوې بل خوا روسانو ته هم د کارمل اصليت څرگند شوى و او پوهېدل چې کارمل دوى تېرويستي دي په لېټۍ يې اخته کړي او په حقيقت کې يې د ټولو سياسي تېروتنو او ضعف لامل گڼلو.

د تېرو ناکامو تجربو په نتجه کې روسانو دا غوره گڼله چې نوموړى له واکه لرې کړي او په ځاى يې کوم بل داسې کس چې مسکو ته د باور وړ وي نصب کړي همدا و چې ډاکټر نجيب الله رامنځ ته شو او د ملک جمهور ريس شو نجيب له دې مخکې د کمونيسټ گوند يو پخوانى او شعوري غړى و تر جمهوري رياست مخکې د خاد (خدامات امنيت دولتي) ريس و او د خاد ارگان روسانو ته تر هر څه مهم ځکه و چې د استخباراتي معلوماتو مرکز و او همدې ارگان د روسانو او کمونسټانو په زرگونو مخاليفين نيولي ، وژلي او ژوندي جاړ ورک کړي وو.

خو بيا هم ډاکټر نجيب الله هوښيار و او د ډېرو تجربو سره قدرت ته راغلو هغه تېروتنې او ظلمونه چې تر دې دمه مخکې شو وو او نتيجه يې د نورې بدبختۍ سبب گرځېدلې وه هغه نجيب تکرار نه کړل بلکې حقيقت يې درک کړ په شيدو سوى و نو ځکه يې مستو ته هم پوکې کولو همدا لامل و چې نجيب پو شو چې دوى څومره بې شمېره تېروتنې کړي دي نو د همدغو تېروتنو د جبيرې او رغونې په پار يې په اساسي قانون کې بدلون را منځ ته کړ ، سياسي فضا يې يو څه له

(c) ketabton.com: The Digital Library

انحصاره وویسته او نسبتا ډیموکراسي يې رامنځ ته کړه هغه شعارونه چې به پخوا د جنگياليو به وړاندې ورکول کېدل بند او بدل شول اشرار (مجاهدين) مرور او غولېدلي وروڼه وبلل شول ، د ملي روغې جوړې تگلاره جوړه شوه ، ټول مخاليفين د خبرو ميز ته راوبلل شول، پخواني پاچا محمد ظاهر شا ته د منځگړتوب غږ وشو د ځينو معدله تنظيمونو (پير او حضرت) سره هم پټې او ښکاره اړيکې ونيول شوې په نړۍ واله کچه د ژنيو تړون لاسليک شو چې له مخې يې روسانو ته د وړو پوزه ورجوړه او د وتلو لار يې هواره شوه او ووتل.

د خلق ديموکرات گوند د وطن گوند په نوم بدل شو ډېر نور بدلونونه او نرم چلند رامنځ ته شو د وطن غږ په نوم د کابل راډيو مهاجرو ته ځانگړې خپرونې پيل کړې ، جرگې او مرکې پيل شوې او ډاکټر نجيب هم خپله وينا په بسم الله او د قران کريم په اياتونو پيل کړې خو بس له بده مرغه وخت تېر و او دوی د کفر ټاپه خوړلې وه گونډيانو تک سره کافر کړي وو هر څه قراني اياتونه يې چې وويل اوبه له ورخه تېرې وې او د دوی تېر وخت يې جبيره نه کړای شو پر تندي يې داغ پاتې شو د ژنيو مذاکراتو ته تنظيمونه پرېنښودل شول او د سولې بهير گونډيانو سبوتاژ کړ ځکه چې د تنظيمونو صورت خپل و خو واک يې د بل و.

نجيب چې د تنظيمونو پردیپالي او خپل منځي جنگونه ليدل نو په وار وار يې ويل چې تاسو ټول يو اتفاق شئ او يو کس (مشر) رامخکې کړئ چې زه ورته قدرت وسپارم او کنه نو زما په تگ سره به ستاسو خپلې وينې تويې شي او لکه لړمان به پخپله يو بل وخورئ کابل به تاسو پخپله پخپلو وينو ومينځئ ، تنظيم جنگي ، قوم جنگي او مذهب جنگي به پيل شي او کورنی جنگ به هر څه تبا کړي نجيب دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځکه ویل چې تر دې دمخه د تنظیمونو ټولو مشرانو په بیت الله شریف کې قسم کړی و چې نور به سره متفق یوو او نفاق به نه کوو خو د بیت الله شریف نه تر راګرځېدو سمدواره بیا خپل منځي جنګونه پیل شول او مسلمانان اندېښمن شول.

د وطن غږ راډیو به ټولو مهاجرینو ښه په مینه اورېدله او د وطن خوږو نغمو ته به یې اوښکې تویولې:

دا زموږ زیبا وطن دا زموږ لیلا وطن
دا وطن مو ځان دی دا افغانستان
دا وطن دی ځان زموږ دا وطن ایمان زموږ
وایي په خاپوړو کې داسې ماشومان زموږ
دا مو د بابا وطن دا مو د دادا وطن
په موږ باندې ډېر ګران دی دا افغانستان
ځار یې د سیندونو شم ځار یې له ډاګونو شم
ځار یې د خوږونو شم ځار یې د دې غرونو شم
دا زموږ اشنا وطن درمل او شفا وطن
زړګی مې پرې روښان دی دا افغانستان

د وطن غږ راډیو غږ ډېر خوږ او رسا و، ورو ورو یې په مهاجرو اغیز ډېر شو نو په همدې وخت کې د اسلام اباد چارواکو هم د وطن غږ راډیو اغیز په مهاجرو کې څرګند ولید او اړ وتل چې په پېښور راډیو کې د تنظیمونو سیاسي مبصرینو ته هم وخت ورکړي او هر ماښام د افغان حکومت په وړاندې تبلیغات وکړي او په دې ډول د مهاجرو پام او وخت د تنظیمونو مقررینو ته راواړه وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تنظیمونو ته د نجیب پاڼه هم ژیړه ښکارېده او ویل یې چې دا هر څه له وېرې وایي دا کلمې ، ایاتونه او موعظې له وېرې او منافقته کوي کنه نجیب خو شعوري ملحد و او کلونه کلونه یې د اسلامي شعایرو خلاف مبارزه کړې ده.

په ټولیز ډول د هجرت په فضا کې د مولانا مودودي او علامه اقبال لاهوري مفکورې او فرمودې د ټولو په ذهنیت کې ورځای شوې وې د بېلګې په توګه یو شعار دا هم و چې:

هر ملک ملک ما است

که ملک خدای ما است

ځینو رهبرانو به هم کله نا کله په خپلو ویناګانو کې ویل چې په اسلام کې برید او سرحد نشته.

لنډه دا چې اسلام اباد هم د نجیب پرځول غوښتل او هم یې نه غوښتل په دې معنی چې نجیب یې نه شو زغملای خو پرځولو یې هم ځکه نه چې د جنګ ختمول یې نه غوښتل او د بیزو پرهر یې ترې جوړولو.

یو ناکام پلان خو دا هم و چې افغانستان وویشي په همدې هیله یې یوه جنګي طرحه جوړه کړه او تنظیمونه یې وهڅه ول چې د جلال اباد تاریخي ښار ونیسي او د تنظیمونو د سیاسي اړیکو او خبرو اترو یو مرکزي ځای شي په یو دولت او یو هېواد کې بل دولت او بل هېواد جوړ کړي یو بام او دوه هواوې او د جنګ په اوږدېدو ورو ورو یو ملک په دوه برخو وویشي یعنې د تنظیمونو اسلامي افغانستان او د نجیب کمونستي افغانستان او په عینې حال کې د هغه خوب تعبیر هم لږ لږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

رښتيا کړي چې ويل به يې افغانستان زموږ پنځمه صوبه ده ګيدړ تر لمر ختلو پورې ښه خوشاله وي خو د جلال اباد ناکامه خونړي جنګ ډېر ناهيلي کړل او ټول خيالات يې لکه پر اوبو نقشې ګډ وډ شول ، په زرګونو عسکر ، جنګيالي او د جلال اباد عام ښاريان د ړندو راکټونو قرباني شول ، د جلال اباد ښار چې د انار په شان له خلکو ډک و تش شو يوازې سپي او پيشوګانې به په کوڅو کې ليدل کېدلې حتی مرغان هم د ميزايلو ، توپونو او راکټونو له وېرې له ښاره وتي وو.
بس هره خوا افغانان لکه پسونه قرباني شول ډاکټر نجيب په خپله جلال اباد او د جنګ لومړۍ کرښې ته راغلو د جنګ د اعلی سرقومندان په توګه ثمرخيلو ، سرخ ديوال او کان او کترغي ته هم راغلو هر عسکر يې په شا وټپولو او ورته يې وويل ته ددې وطن قهرمان يې چې سر بايلې او وطن ساتې زه هم وايم چې يا وطن يا کفن ، بيا يې عسکرو ته وويل تاسو پوهيږئ چې تاسو د اټومي طاقت سره په جګړه کې ياست مخامخ مو خپل ورور دښمن رامخکې کړی دی او شا ته يې د نظامي خريطې والا ټول پردي جنرالان دي همدا و چې په سنګرونو کې عسکرو نه زمريان جوړ شول او د پاکستان ښکاره يرغل يې په شا وتمبولو.
تر دې مخکې پاکستانيانو د نجيب په ضد ډېر منفي تبليغات کړي و او ويل به يې چې د روسانو تر وتلو وروسته نجيب يوه ورځ هم حکومت نه شي کولای مګر د جلال اباد جنګ او د نجيب بريا نړۍ هم حيرانه کړه لکه څنګه چې مې مخکې وويل د جلال اباد خونړي جنګ نجيب او د هغوی دولت ته هم روحيه ورکړه مورال يې بېرته ښه کړ غښتلی شو سر ورکوو سنګر نه ورکوو شعار يې رښتينی شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو بیا هم دښمن ارام کښېنه ناست او په داخل کې يې شرارت پیل کړ د دفاع وزير شا نواز تڼی يې په تنظيمونو خپل کړ او د نجيب په وړاندې يې کودتاه وکړه هغه هم ناکامه شوه او خلقي شا نواز هم شمشتو ته پنا يوړه خو د وخت په تېرېدو د ځينو نورو اختلافاتو له مخې ځينو ملګرو يې د داخل نه د نجيب حکومت کواکه کړ او باالاخره يې پښې وښوېدې د ثور اومې ته د پای ټکی کېښودل شو او له څوارلسو کالو وروسته په اتم د ثور کابل ته له هر لوري جنګي ډلې وردننه شوې د ارګ په نيول مسابقې او د قدرت جنګ پيل شو ، که څه هم تر دې دمخه په اسلام اباد کې او د اسلام اباد د حکومت له خوا نتظيمونو ته د عبوري او د موقت دولت تشکيل جوړ شوی و او هر څه يې په تنظيمونو ويشلي وو خو بيا هم په ونډو او غنيمتونو سره وران وو او يو بل يې نه شو سره زغملای اور بل او درز غوبل پيل شو.
د ډاکټر نجيب الله وړاندوينې او ټولې ويناوې ورو ورو رښتيا شوې.
د پاکستان د لومړي وزير نواز شريف او بينظير بوټو ټولې هيلې پوره شوې ملي اردو دړې وړې شوه افغانان بې پته او بې کوره شول ټولې موډرنې او پرمختللې اسلحې پاکستان ته يوړل شوې ، ټانګونه اره شول ، جنګي الوتکې او څرخکې کباړ او پاکستان ته يوړل شوې ، موزيمونه او پخواني تاريخي اثار لوټ شول ټول بيت المال چور او غنيمت شو ، قومي او مذهبي جنګ هم زور واخيست تاريخي حيثيت او اسلامي ارزښتونه خاورې شول او ان تر دې خبره را ورسېده چې د ازهر استادانو به د خدای د وحدانيت په مثال کې ويل که چيرې خدای سره شريک وای نو هره ورځ به د دنيا په نظام کې داسې بد حال وای لکه په کابل کې چې د تنظيمي رهبرانو تر منځ دی.
ملک ميدان شو او چور چپاول پيل شو هر چا به د څوارلس کاله جهاد

(c) ketabton.com: The Digital Library

دعوې کولې او هر څه يې چې زړه غوښتل هغه يې کول د کابل خلکو چې د تنظيمونو جنگياليو ته کتل نو ويل به يې چې پنچ بنای مسلماني امروز در کابل عبارت است از پکول ، ريش ، چادرک درگردن ، کلاشينکوف و چهارده سال جهاد ، بس په دغه بڼه خلکو هر څه کولای شول ، کمونستانو په وحشتونو کې انتها کړې وه خو ددې ټولو بې انتها وحشتونو سره سره يې د چا ناموس ته لاس نه وو وروړی خو د رباني په دوره کې رباني ډېرو عامو خلکو ته په عريضو وليکل چې

قومندان صيب فلاني!
منکوحه عارض را به عارض تسليم دهيد.

او پېغلې ناهيد خو د خپل عزت د ژغورلو په خاطر ان ځان له څلورم چت نه راگوزار کړ او شهيده شوه همدارنگه په لويو او وړو لارو کې قومندانانو پاټکونه (زنځيرونه) واچول د ټرانسپورټ او حق العبور په نوم عام خلک او مسافر چور شول د کابل جلال اباد پر لويه لاره هم بې شماره زنځيرونه واچول شول او حتي د زرداد پاټک خو نړۍ وال نوم هم خپل کړ ، زر داد يو قومندان و او د يو انسان نه يې سپی جوړ کړی و په سروبي کې يې زنځير اچولی و خلک او مسافر يې داسې ويرولي وو چې له سروبي به په شش کلمو او دعاگانو تېرېدل.
د همدغه جناياتو په هکله په خپله يو سپين گويه رهبر د خپل زړه درد داسې بيان کړی و:

شيطان ترينه جوړيږي چې انسان شي کوڅه ډب
ياران شي ترې بېزاره چې ياران شي کوڅه ډب

(c) ketabton.com: The Digital Library

نن دلته سبا هلته کله سم شي کله کوږ شي
سم جوړ شي منافق چې مسلمان شي کوڅه ډب
نوکر د استعمار شي خپل ملت په نورو پلوري
د کوم هېواد چې پوه ملي ځوانان شي کوڅه ډب
وبا شي قام کې گډه د ژوندون بېړۍ چپه شي
د چا چې ملایان او واعظان شي کوڅه ډب
وطن ساتلی نه شي په چوکۍ چې کړي جنگونه
گیدړې ترېنه ښه دي چې زمریان شي کوڅه ډب
د هرې کوڅې سپی شي د هر چا ډول ته به ناڅي
ځان پلوري په پیسو چې ماموران شي کوڅه ډب
پرون یې د خلقیانو نن زموږ به مداحي کړي
چې کله شرمېدلي شاعران شي کوڅه ډب
وجدان ترې گډه واخلي لیاقت یې رزالت شي
کم سیالو نه کم سیال شي چې سیالان شي کوڅه دپ
خالصه خیر دې غواړه چې شپې ورځې دې ترخیږي
که غله شي مجاهد او رهبران شي کوڅه ډب.

بس هغه څه وشول چې زموږ په پنځه زره کلن تاریخ کې مخکې نه و شوي همدغو خبرو ولس تنگ کړ او د دوی د ظلم په پایله کې بل نوی سیاسي بدلون د طالب په نوم راغی طالبان چې اکثره ځوانان او د اسلامي مدرسو شاگردان وو د شریعت ، عدالت او امنیت شعار یې پورته کړ او ورسره جوخت دا تبلیغ هم روان و چې طالبان د پخواني پاچا محمد ظاهر شا لښکر دی او قدرت بېرته پخواني پاچا ته سپاري ، پخوانی پاچا چې دا وخت په روم کې اوسېده او همیشه به د سختې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

بدې ورځې په وخت کې د هغه نوم لاندې باندې کېده او د ولس د هیلو اخرنی شخصیت و چې تر دې دمه یې لاسونه پاک او د چا پر وینو سره نه و بدې ورځې راخیستي ولس هر وخت غوښتلو خو تنظیمونه یې ډېر سخت مخالف وو او ان ځینو مشرانو به یې ویل چې ظاهر شا به په دوه حالاتو کې بېرته راستنېږي یا به موږ نه یوو مړه شوي به یوو او یا به زموږ عقیدې خرابې شوې وي.

اخر هم داسې وخت راغلو چې حامد کرزي سپین ږیری محمد ظاهر شا بېرته وطن ته راوست بیا پخوانۍ خبرې نورې وې هغه سترگې بدلې شوې وې ټولو ورته میلمستیاگانې وکړې او ښه یې ونازولو. په هر حال د طالبانو غورځنگ هم د محمد ظاهر شا د نوم او شخصیت نه ښه پوره گټه واخیسته او تورې شپې راخیستی ملت یو ځل بیا د سیاسي تبلیغاتو قرباني او ښکار شو.

د طالبانو اسلامي غورځنگ لومړی د افغانستان پخوانۍ پلازمینه او تاریخي ښار قندهار له تنظیمي قومندانانو ونیوه او هلته یې ښه پوره امن او امنیت راوست او ورو ورو یې نور ولایتونه ونیول او تر کابل ورورسېدل دا داسې وخت و چې طالبانو په خپلو سیمو کې بیخي امن راوستې و عام ولس د ظلم ، چور ، تالان او بې امنۍ نه تنگ و اوبو اخیستی وایي زگ ته هم لاس اچوي نو ځکه یې طالبانو ته ښه راغلاست وایه او د امن په ارمان وو په همدې وخت کې د تنظیمونو ځینې هغه قومندانان چې په کورنیو جگړو کې نه و جنگیدلي هغوی هم د دوی سره یو ځای شوي وو او لښکر یې پیاوړی شوی و. که څه هم د طالبانو د اسلامي امارت غړیو او چارواکو دا تحریک خود جوشه ملي غورځنگ بللو او ویل یې چې موږ پخپله د ظلم په وړاندې پاڅون وکړ خو اسپ چې شړېږي د موږي په زور او د غشي پسې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیندۍ زور وي ددې خبرو شاته نورې خبرې هم وې شینۍ په پټه نه خوړل کیږي. هیڅا فکر نه کاوه چې داسې یو منظم تحریک او خوځښت دې په داسې حساسو شرایطو کې پخپله رامنځ ته شي او بیا دې دومره قوي شي چې د روس سره جنګېدلي تجربه شوي او تغذیه شوي قومندانان او رهبران دې داسې په اسانه لکه د شنو نصوارو ګپه کړي ددې تحریک بنسټګر هم د اسلام اباد د کورنیو چارو وزیر او په خټه پښتون هماغه سړی یعنې نصرالله بابر بلل کېده چې د داود خان په وړاندې یې د تنظیمونو ځینې قومندانان او رهبران د پېښور په بالاحصار کې میلمانه کړي وو قصاب په رښتیا چې هیڅ اشنا نه لري .

په ښکاره ډول دا خبرې هسې د خلکو په سترګو کې د خاورو اچول و خو ددې تحریک د ظهور او جوړېدو ډېر نور لاملونه هم و لکه تنظیمونه کورني جنګ مفسدین کړل ټول کورنی او نړۍ وال باور یې بایلود د نړۍ د مسلمانانو د کرکې وړ وګرځېدل او اسلام اباد ورسره بوخت رسوا او بد نام شو هغه رهبران او قومندانان چې ارتجاعي خواص یې درلودل د ایران ، روسې ، اروپایانو او هند سره نږدې شول لکه د وریجو مۍ هرې خوا ته ورغړېدل د اسلام اباد اغیز پرې لږ شو او داسې نور ډېر لوی لوی لاملونه نو ځکه یې د وهلو دپاره دا نوی تحریک راپیدا شو.

د تحریک غړي هرې خوا ته د سپینې جنډې او د خدای کتاب په لاس ولاړل د کورني جنګ نه ستړي شوي ولس ورسره بلې جګړې ته زړه ښه نه کړ او هغه قومندانان چې د پاکستان د استخباراتو مشر جنرال حمید ګل به ویل چې دوی زما نه هم ډېر او کلک پاکستانیان دي هغوی یې ملاتړ وکړ او له پکتیا یې تر ننګرهار ، لوګر او د کابل تر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دروازو ورسول او ان ارگ ته ننوتل او د کابل د عامو خلکو په اصطلاح د برهان الدین رباني د شر او فساد د سلطنت ټغر ټول شو.

په همدې لومړۍ ورځ یې د ملګرو ملتونو د دفتر نه پخوانی ولسمشر ډاکټر نجیب راوویست او ویشتل شوی جسد یې ورته د ورور سره یو ځای د اریانا په چوک کې راوځړولو ، ټولو وزارتونو او ولایتونو ته ملایان او قاریان سرپرستان وټاکل شول د ښځو او جونو ښوونځي وتړل شول او د هلکانو ښوونځي او پوهنتونونه هم کم رنګه شول ، د کابل او ولایاتو راډیوګانې د شریعت غږ په نوم ونومول شوې ، موسیقي بنده شوه نعتونه ، زمزمې او ترانې پیل شوې ټلویزیون هم بند شو او د ټولو ارګانونو ښځینه مامورینې د تنخوا سره په کور کېنول شوې .

د شریعت نفاذ او د اسامه بن لادن خبرې پلمه شوې او امریکا په نړۍ واله کچه په افغانستان اقتصادي او سیاسي بندیزونه ولګول که څه هم د طالبانو د راتګ او واک نه دمخه ټوله نړۍ د افغانستان له اپینو او د یروینو له عذابه تنګه وه او د ملګرو ملتونو له لارې په لکونو ډالر د کوکنارو د کر د مخنیوي په خاطر افغانستان ته راتلل خو د کوکنارو کر نور هم پسې ډېر او دود شوی و د طالبانو د تحریک امیرالمومنین ملا محمد عمر فقط یو فرمان صادر کړ د کوکنارو کر یې حرام او بند اعلان کړ د همدې فرمان سره د کوکنارو کر چورلټ بند شو او اپین لکه د مرغۍ پۍ هسې یو خیال شو خو نړۍ وال بندیز لا هماغسې پاتې و اسامه بن لادن او د ښځو حقوق د هر خبر سره جوخت جوخت یادېدل.

د قتلونو او غلاګانو ګراف هم صفر شو ، له لویو او وړو لارو یومخ زنځیرونه او پاټکونه ورک شول او مسافرو دشپې او د ورځې پرته له کومې وېرې او ترهې له نغدو افغانیو او اسعارو سره تګ راتګ کولو خو

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا هم له اسلام اباد او متحده اماراتو پرته بل هیڅا دا اسلامي امارت په رسمیت ونه پېژندهٔ ، برهان الدین رباني د تاجکستان په کولاب کې ناست و او د ارګ اجرات یې کول ځان یې د افغانستان رسمي سلطان او ریس جمهور ګڼلو او د روسانو رسمي ملاتړ ورسره و.
په همدې وخت کې افغان ولس غوښتل چې روسانو نه د برید او تېري په بدل کې جنګي غرامات او تاوان وغواړي نړۍ وال فشار پرې واچوي او تاوان ته یې اړ کړي حتی د اسلامي حزب مشر مولوي محمد یونس خالص خو دا هم وویل چې موږ به د روسانو نه د حفیظ الله امین د وژلو پوښتنه هم کوو خو بس کورنیو جګړو او د برهان الدین رباني دریځ غرامات په غنیمت بدل کړل روسانو ورته بې خړته جعلي افغانۍ چاپ او په کانټېنرونو کې یې رالېږلې .
تر دې چې د امریکا په تاسیساتو ناځرګند بریدونه وشول امریکا القاعده او اسامه چې لا له پخوا د ټیکی سر و تورن کړ او په افغانستان د برید په ټلواله کې ناټو هم ورغاړې وته د شمالي ټلوالې ټول تښتېدلي رهبران او قوماندانان بیرته په شا وټېپول شول او د پنټاګون په زور کابل ته راوستل شول لکه څنګه چې مخکې هم یادونه وشوه حامد کرزی ارګ کې کېښنول شو او د طالبانو اسلامي امارت په مقاومت د خرپ او ترپ په جګړو اخته شو او اوسپنه په اوسپنې ماته شوه.
طالبانو د خلکو په شخصي ژوند کې د مداخلو په شخصي سلیقو کې د تجاوز او په ملي او تاریخي مسایلو کې د بې غورۍ له مخې خلک ډېر تنګ کړي او ناراضه کړي وو ، د بامیانو د بتانو ماتول او په شمالي کې د شنو باغونو سوځول ډېرې لوې تېروتنې وې چې ولس یې حیران

(c) ketabton.com: The Digital Library

او ناراضه کړي و نو ځکه د امریکا د بریدونو په وخت کې یې ولس ننګه ونه کړه او له میدانه غرونو ته شول.
دوه زرم کال و او همدا شپې ورځې بیا هم افغانستان د نړۍ د خپرنو د سر ټکی و خو د هغه پخوانیو شپو ورځو په څېر د خوشالۍ او خوښۍ خبرونه نه وو لکه مخکې چې وویل شول تنظیمونه بریالي شوي وو کابل او ټول وطن یې نیولی و کمونیزم زوال شوی و خو دوی د شکر پر ځای د نعمت کفران کړی و او د خپل منځي جنګ د لاسه یې بیرته هر څه بایللي وو د قدرت سره سره یې تاریخي ویاړ او د اتلولۍ نوم هم بایللی او پیکه کړی و کابل یې پر وینو مینځلی و او بالاخره د دوی د نفاق له امله د قدرت غوړه مړۍ د طالبانو اسلامي تحریک ته رسېدلې وه همدا وخت نړۍ والو د افغانستان سره خپلې ټولې اړیکې شکولې وې او د پخوا په شان مرستې او خواخوږي هیڅا نه درلودله او بلکې د پخوا پر پرتله د مهاجرې جلۍ وطن چورلټ د نړۍ په تور لیسټ کې پروت و.
کار پوره او هندو غره شوی و په همدې ترینګلي وخت کې هماغه عکاس چې پخوا د ناصرباغ کیمپ ته راغلی و یو ځل بیا له نیویارکه پېښور ته راغلو د سیمې مشهور او مشر ژورنالسټ رحیم الله یې د ځان سره مل کړ او د مهاجرې جلۍ په لټه کې بېرته په هماغه پخوانیو پلونو ور روان شول ، عکاس فکر کاوه چې اوس به هم ناصر باغ هماغه شان وي او په اسانه به خپل هدف ته ورسیږي او هغه مهاجره جلۍ به بیا راپیدا کړي او دا ځل به پرې دا زیری وکړي چې ته اوس یوازې د ناصر باغ ښاپیرۍ نه یې بلکې ټوله نړۍ دې زما د هنر او کیمرې له برکته پیژني او سترګې دې د هر چا کور ته رسېدلې دي په همدې هیله یې هغه ګوډه ښوونکې هم راپیدا کړه او بیخې ډاډه شو چې اوس

(c) ketabton.com: The Digital Library

به نو ډېر ژر یو ځل بیا له کلونو کلونو وروسته هماغه څوک راپیدا کړي چې هغه وخت یې ترې په ساده ګۍ او ډېرې اسانۍ سره عکس اخیستی و دا وخت هم هغه غریبه له هیڅ نه وه خبره داسې نه وه ګوندې چې هغه د دنیا د نورو مشهورو او پېژندل شویو خلکو غوندې د خپل شهرت په غرور مسته وه ، ځان یې د اینځر ګل کړی و او خپل شهرت یې په خلکو خرڅه ولو بلکې ناخبره او خپل خوار ژوند خزان کړې وه .

عکاس د یوې نړۍ والې خپرونې سره کار کاوه او دا وخت نو بېخي ډېر خوشاله و ځان ورته د نړۍ نیکمرغه انسان ښکارېده یو خو یې خپل انساني مسوولیت ادا کړی و او د یوه مظلوم قام د مظلومیت تصویر یې د نړۍ سترګو ته ښودلی و او بل د خپل کار او تصویر په بریا ویاړمن و څومره شهرت او مینه وال چې د مهاجرې جلۍ مظلوم تصویر په نړۍ کې پیدا کړي وو په هماغه کچه ورسره د عکاس نوم هم یادېده او من من غوښه یې اخیسته خیر عکاس د همدې خوښۍ په سبب دا دی بیا تر ناصرباغ راورسېد هغه پخواني ځایونه یې ټول ګز او ګام کړل پر لاره ، کوڅو ، بازار او د سلماني په دوکانونو کې یې ډېرو خلکو ته خپلې مجلې پر پوښ د شین سترګې مهاجرې جلۍ چاپ شوی انځور وښود خو هیڅ درک یې ونه لګېد .

د ګوډې ښوونکې او رحیم الله په ملګرتیا یې د یوه او بل په خوله او خبرو د ډېرو خلکو دروازې وډبولې او رحیم الله عکاس ډېرو خلکو ته معرفي کړ چې دا سړی ستیف میکوري دی د نشنل جوګرافي چینل تکړه فوټوګرافر دی او دې جلۍ پسې ګرځي خو ځمکه وچاوده او جلۍ په کې غیب شوه د ستیف میکوري خوشالي ولاړه او ناهیلي راغله ستونی یې وچ شو ، چا به ویل هغو بل ځای ته تللي دي چا به

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل هغوی وطن ته تللي دي او په کلي کې مېشت دي او چا ورته دا هم وویل چې د هغه خاوند د تورې بوړې و او هلته تللي دي ، میکوري حیران شو فکرونو واخیست ځکه هغه پوهېده چې توره بوړه څه ډول ځای دی او په دې هم پوهېده چې ددې په شان یو خارجی نن سبا هلته په هیڅ صورت نه شي ورتللای خو بیا یې هم په زړه کې کرل او ربېل او ویل یې که خبره دقیقه او کره شي ښایي د مسلک لیونۍ مینه یې د عقل زنځیرونه او بندونه مات کړي او د مرگ او درد په قبلولو سره ان تر تورې بوړې هم ولاړ شي په هر حال ناهیلی شو او پر تندي یې د پرېشانۍ او غم وریځې خورې شوې که څه هم د یو څو شین سترگو جونو میندو د عکس په لیدلو وویل چې هو دا جلۍ زما لور ده خو په پای کې به جوته شوه چې دا جلۍ هغه نه وه په کومې ورکې پسې چې دوی گرځي.

یو چا لا دا هم وویل چې هغه د اولاد د زېږون په وخت مړه شوه او اوس په دې دنیا کې نشته سټیف ښېخي ډېر پریشانه شو ټولې هیلې او خبرې یې په سیند لاهو شولې ان هدیرو ته ولاړ او د ډېرو قبرونو شناختې یې ولیدې زړه یې ډېر درد وکړ په هدیره کې سترۍ ستومانه کېښناست او د سوچونو په دریاب لاهو شو.

د سټیف کار ډېر گران او ستونزمن و خو د سترړیا احساس یې نه کولو همدلته په هدیره کې ناست و د لمر پر لور یې ولیدل د لمر پلوشې څه عجیبې غوندې وې د ټولې پرېشانۍ او تیارې سره یې د یوې خوښۍ او رڼا زیری ورکاوه د سټیف پر زړه او ذهن کې به بیا بیا د خلکو ټولې ښې او بدې خبرې گرځېدلې په هدیره کې ناست وو گردچاپېره یې مړي او قبرونه وو خو بیا یې هم زړه ته نه پرېوتل چې گوندې هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مهاجره جلۍ دې مړه شوي وي کومه چې دې اولس کاله مخکې ماشومه ليدلې وه او اوس د نړۍ ملکه ده.
خير په همدې اميد او نا اميده شپو ورځو کې د يوې بلې شين سترگې جلۍ مور چې تصوير وليد نو په ډاډ سره يې گوډې ښوونکې او ميکوري ته وويل چې دا خو زما لور ده اوس واده شوې ده او هغه وخت په همدې ښوونځي کې وه.
د ميکوري ايله لاړې تېرې شوې د تندي خولې يې وچې کړې او بې براته پرې اختر شو.
د ښوونکې تندی هم له خوښۍ وغوړېده او پوښتنه يې ترې وکړه چې:

ستا لور اوس چيرې اوسيږي؟
هغې سپين سرې مور ځواب ورکړ چې همدلته ده
چيري؟ همدلته په کيمپ کې
سپين سرې وويل نه ، همدلته مطلب په همدې پېښور کې
ښوونکې بيا ترې په بيړه پوښتنه وکړه ايا مور يې ليدلای شو؟
سپين سرې مور وويل هو ولې نه بس ټول موټر ته وختل او د سپين سرې د لور د کور پر لور روان شول پر لاره ترې ميکوري وپوښتل چې ستا د لور نوم څه شي دی ؟
سپين سرې ادې وويل زما لور عالم بي بي نوميږي.
ميکوري پوښتنه وکړه چې عالم بي بي څه مانا ؟
ترجمان ورته وويل عالم بي بي يعنې د ټول جهان ملکه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سټيف ميکوري نور هم خوشاله شو او په جامو کې نه ځايده سمدواره يې وويل بس په رښتيا هم چې د جهان ملکه ده بې شکه او زړه ته ورپرېوتل چې بس همدا زما ورکه وه چې راپيدا شوه.

د عالم بي بي مور هم خوشاله وه او په وچه ځمکه يې شين فصل ليده نيستۍ ځپلې سپين سرې تورۍ ويل بخت يا په کمځۍ دی يا په کوټۍ ، بس که خدای کول دا خلک به مې د لور سره مرسته وکړي او ژوند به يې ښه شي ، گوړه گوړه يې کوله او خولې يې اوبه راپرېښودلې دا يې هم په زړه کې تېر شول چې برخې ټولې ازلي دي نه په زور نه په سيالي دي په همدې وخت کې د لور کور ته ورسېدل لور ، زوم او ټول يې خبر کړل هغوی هم حيران شول چې دا څه خبره او څه کيسه روانه ده خو سپين سرې خپلې لور ته وويل : هغه ته چې وړه وې او په مکتب کې ستا عکسونه يو خارجي اخيستي و هغه سړی اوس بيا راغلی او ستا عکس يې راوړی دی.

عالم بي بي لکه بې سا بوت داسې غلې او حيرانه شوه خاوند يې بېرون ووت او مېلمنو ترې پوښتنې پيل کړې ترجمان ورته وويل ته څه نوميږې ؟

د عالم بي بي خاوند ځواب ورکړ زه بختور شا نوميږم ترجمان ميکوري ته ترجمه کړ ، د ميکوري تندی له خوشالۍ نور هم پراخه شو او ويل يې څه ښه عجب تصادف چې ميرمن يې د جهان ملکه ده نو دی خو به خود بختور وي کنه .

دوی همدلته په خبرو او پوښتنو موښتنو اخته وو او گوډه ښوونکې هلته د عالم بي بي سره اخته وه او پوښتنې ايرنې يې ترې کولې د عالم بي بي هر څه ياد و خپله گوډه ښوونکې يې هم وپېژندله او د عکسونو شېبې يې هم ټولې يادې وې خو لنډه دا چې ميکوري د عالم

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې بې نور تصويرونه هم واخيستل او بېرته امريکا ته ولاړ ويل کيږي چې بيا يې دعالم بې بې له کورنۍ سره يو څه مرسته هم جاري کړه او تر ډېره په دې نه و خبر چې دا عالم بې بې هغه عالم بې بې نه ده چې ټول عالم يې تصوير ليدلی دی.

خير وخت و او تېر شو ورو ورو خلک خبر شول او تر ميکوري هم دا خبره ورسېده چې دا مهاجره ميرمن عالم بې بې هغه شين سترگې مهاجره جلۍ نه ده چې دوی لټوله او تصوير يې د مجلې پر پوښ چاپ شوی و او د نړۍ والو پام يې خپل کړی و .

همدا لامل و چې د نيشنل جيوگرافي خپرونې بله ډله د مهاجرې جلۍ د لټون په خاطر له امريکا پېښور ته راورسېده او بورت ميتسن د رحيم الله په ملتيا او مرسته بيا د خپلې ورکې پسې شول دا ځل هم ډېرو دروازو ته ودرېدل او ورو ورو يې د کار دروازه پيدا کړه سپين ږيرو ورته يو ښکلی ځوان هلک مخامخ کړ او ويل يې دا يې ورور دی رحيم الله ورته وويل ته څه نوميږې ؟

ځوان وويل زما نوم کشر خان دی بيا رحيم الله د مجلې پر پوښ پر انځور گوته کېښودله او ترې يې وپوښتل دا جلۍ پېژنې ؟

کشر خان ورخطا او هيبت وهلی ښکاريده خو بيا يې هم په مسکا وويل هو دا مې خور ده که څه هم پښتانه چا نه د خور ، لور يا مور د نوم پوښتنه نه کوي ځکه چې دود نه دی او يو ډول سپک او بد کار گڼل کيږي خو چون دلته په ډله کې له دوی سره ښځينه هم وې نو رحيم الله ترې په ارامه د نوم پوښتنه وکړه کشر خان سر ښکته کړ ځمکې ته يې وکتل او په ورو غږ يې وويل شربت گل نوميږي د ډلې مشر بورت ميتسن چې د کشر خان سترگو ته وليدل خوشاله او مسکی شو خپلو ملگرو ته يې وويل چې بې شکه همدا به يې ورور وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځکه چې سترګې يې ګټ مټ هماغه شان دي زما زړه پرې ګواهي ورکوي خو بيا هم وګورو چې څه کيږي پښتو کې متل دی وايي ورور ته يې ګوره او خور يې پرې نيسه يعنې اکثره خويندې خپلو ورونو ته ورته وي يا اکثره ورونه خپلو خويندو ته ورته وي دواړه خبرې يوه معنی لري يعنې له يوې ختې جوړ شوي وي.

په دې وخت کې نو بيا هم خوشالي خوره شوه او هم يو ډول اندېښنه او خفګان راپيدا شو ځکه چې تر ټولو حساس وخت راورسيد ، کشر خان هم يو ډول هيبت وهلي ، ترور او خفه ښکارېده ډله سړي او د يوې ميرمنې په هکله په عام ميدان کې پوښتنې او خبرې کول دا نو په دې ټولنه کې اسانه کار نه و او نه دی بلکې يو ډول ښکنځل هم بلل کيږي او ډېر خلک خو لا مړي هم پرې کوي کشر خان د سل ډوله سوداګانو ، اندېښنو او فکرو سره مخ و خو دا ښه وه چې د دوی سره هم ميرمنې په ډله کې وې او د کشر خان زړه په همدې خبرې لږ راټول و.

د ډلې مشر د پښتنو په کلتور خبر و نو ځکه په عينې خوشالۍ کې خواشينې او غمجن ښکارېده يوه شېبه چوپ و بيا يې په ډېر ادب وويل که ممکن وي چې د دوی له ډلې يوه مېرمن کور ته ورشي او د پوره معلوماتو په پار شربت ګله له نږدې وګوري او فقط د سترګو تصوير يې واخلي ، کشر خان مخکې شو او ميلمنه ميرمن کيري ريګن يې کورته بوتلله ميلمنې کيمره راواخيسته او بيا يې د شربت ګلې د سترګو عکسونه واخيستل.

شربت ګله هم په کيسه پو شوه خو له بده مرغه مخ يې نور هم تک ژېړ شو او وېرې په مخه کړه دا چې په زړه يې څه تېرېدل يو خدای خبر خو کوم شی چې ښکاره پرې هر څوک پوهېده هغه ددې ټولنې

(c) ketabton.com: The Digital Library

او پښتنو دود او کلتور و ښايي هغه بيا هم له تورونو او سپکوالي وېرېدله ښايي له خپل خاوند او خسرګنۍ هم په وېره کې شوه چې پخوانۍ خبره او کيسه يې رابرسيره شوه.

بله دا چې ښايي خپل زوړ او سوځېدلي ځادر هم ځوره وله چې د غريبۍ او ناداري ننداره يې ټولې نړۍ کړې ده او دا يې هم انګېرله چې ښايي په بل تصوير کې يې نړۍ والو شکېدلې ځپلۍ او پيوند پيوند کالي هم ليدلي وي خو ددې ټولو اندېښنو او سوداګانو سره سره بيا هم په خپلې پاکۍ او ايمانداري خوشاله وه او د خدای شکرونه يې ادا کول او د عزت ، غريبي او د غيرت هجرت يې وياړ ګاڼه.

د نشنل جيوګرافي ټيم ميرمن کيري لس دقيقې وروسته بېرته د خوشالۍ سره راووته کميره او عکسونه يې د ټيم مشر ته وښودل هغه هم خوشاله شو او په رنګ کې يې وينه وچلېده.

د ټيم مشر بيا غوښتنه وکړه او داځل پخپله د کشر خان او د شربت ګلې د خاوند سره د شربت ګلې ځنګ ته ولاړل يو څو پوښتنې يې له شربت ګلې نه وکړې:

شربت ګلې ته يې خپل عکس وښودلو او ورته يې وويل دا عکس دې ياد دی ؟

شربت ګلې چې خپل مخ په ټيکري کې پټ کړی و ورو يې وويل هو ياد مې دی همدا مې لومړنی او اخرنی تصوير و او دی.

بيا يې ترې وپوښتل دا عکس چيرته اخيستل شوی و او شا ته دې څه شی و؟

شربت ګلې بيا ورو وويل دا زموږ سکول کې اخيستل شوی دی د رخصتۍ وخت و او شا ته مې د سکول خيمه وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

میتسن بله پوښتنه وکړه : دا ځادر دې ولې سوری شوی و ؟
شربت گلې وویل دا ځادر مې په اور سوی و.
په میتسن سم اختر شو او ملگرو ته یې وویل چې ټولې نښې یې سمې دي همداسې کیسه ما ته میکوري کړې وه.
دوی بېرته ووتل او ولاړل شربت گله حیرانه ولاړه او همدغو فکرو لاهو کړې وه چې ماشومې لور یې تر ځادر ونیوله شربت گلې سکوت مات کړ خپله لور یې غیږ کې ونیوله بېرته تورې کوټې ته ننوتله ماشومه لور یې غیږ کې واچوله ورو ورو یې ښوره وله او د خوب سندره یې ورته ویله:

اللو للو بچیه اللو للو
لکه گوډی د رنجو
اللو للو بچیه اللو للو
موږ کره مه ځئ غلو
اللو للو بچیه اللو للو
په بره کوځه مه راځئ
په کوزه کوځه ورو
اللو للو بچیه اللو للو
په کنج کې دوه منگي دي
هغه ډک دي له روپو
اللو للو بچیه اللو للو
کټوری پرې اړولی
یو د سپینو بل د سرو
اللو للو بچیه اللو للو

(c) ketabton.com: The Digital Library

بختوره به مېجن کا
د څړې پورې زانګو
الله هو للو للو - الله هو للو للو

لور يې سترګې پټې کړې او د خوب دنيا ته ولاړه خو مور يې بېرته ماشومه شوه او په ويښه بېرته د ناصرباغ کيمپ ته ولاړه بيا ښوونځي ته ولاړه د خپلو ټولو ملګرو سره يې وليدل ، خنداګانې ، ټوکې او مجلسونه يې وکړل ، د سر نه يې د کتابونو بکسه شاته واچوله بيا يې قلم لاس کې ونيوه او د خيمې لاندې د باران نه پټه شوه ، تفريح شوه بيا يې ډېرې منډې وکړې په يوه شېبه کې يې هم پټ پټونکي وکړ او هم يې چينترو وکړه تفريح خلاصه شوه وچه ډوډۍ يې له بکسې راوويسته پټه پټه يې خوړله چې ښوونکې وليده ، ډوډۍ يې ترې واخيسته او دا يې په نازکو لاسونو په شنو لښتو ووهله ، توبه يې پرې ويستله چې بيا به د سبق په وخت کې په ټولګي کې ډوډۍ نه خوري د رخصتۍ زنګ ووهل شو ماشومه شربت ګله بېرته کور ته راغله او د کور کارونو ته اړم شوه خو په ټوله لار يې د خپلې هغې ښوونکې خبرو په غوږونو کې انګازې کولې چې دوی ته يې ويل دلته راشئ دا عکاس مو عکسونه اخلي او بيا زموږ د ښوونځي سره مرسته کوي تاسو به ټولې غټې ښځې شئ څوک به ډاکټرانې شئ څوک به انجنيرانې شئ څوک به زما په شان معلمانې شئ او د خپل وطن بچې به وروزئ ، وطن به مو ازاد شئ جنګ به ځپلی وي او تاسو ته به يې اړتيا وي يوه مور چې زانګو زنګوي جهان هم زنګولای شي ، تاسو هره يوه به په سلګونو نورې جنکۍ او ماشومان وروزئ دخيره او....

(c) ketabton.com: The Digital Library

شربت ګله په توره کوټه کې د خپل تېر ژوند روښانه ننداره کوله سترګې يې ومښلې افففف خدايه توبه په رښتيا چې ځواني د باد سوارلي ده د ستوګو رپ کې ولاړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځمه برخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نشنل جوګرافي خپرونې کاري ټيم بېرون ښه مطمين شو چې خپلې موخې ته ښه په بريالیتوب سره ورسېدل خو بيا هم يې د پوره او بشپړ ډاډ په خاطر بيرته امريکا ته ستانه شول او د شربت ګلې د سترګو تخنيکي پرتله يې د اف ، بي ، ای په مسلکي غړو او پرمختللو وسايلو وکړه پايله يې دا شوه چې غوټې پسې وهې په لاس به درشي د دوی د مجلې پر پوښ نوم ورکې د شنو سترګو افغانه مهاجره جلۍ شربت ګله نوميږي او لا خوشبختانه ژوندۍ ده.

امريکايان ، اروپايان او نور خلک اکثره شهرت او مشهورتيا ته ډېر خوشاليږي او په هر ډول چې وي هر څوک کوښښ کوي چې ځان د شهرت لوړو پوړيو ته ورسوي ، حتی هر کال د ډېرو هېوادونو ښکلې او نازکې جنکيانې د موډل او د نړۍ د ښکلا د ملکې د نوم او شهرت د خپلولو په خاطر خپل ځانونه او اندامونه لوڅوي او د يوې نړۍ والې سيالۍ په خاطر د سلګونو نارينوو او سيلانيانو په مخکې تېريږي او خپل اندامونه خلکو ته ښيي ترڅو شهرت او نړۍ وال مقام خپل کړي.

په طبيعي او فطرتي ډول هر انسان د شهرت او نوم هيله او شوق لري خو د پښتنو ټولنه بيا خپل ارزښتونه او ځانګړتياوې لري د خور او لور شهرت څوک نه خوښه وي او لکه د ټوپک ډز داسې بد يې بولي ډېرو غوښتل چې د شربت ګلې احساس معلوم کړي او مرکې ورسره وکړي خو شربت ګلې خپل دود او دستور مات نه کړ او په هيڅ ډول يې څه ويلو ته زړه ښه نه کړ.

ډېرو خلکو ته دا شان د شهرت يو ناڅاپي پېښه بلاتشبه لکه د جنت زيری وي او له امتيازاتو يې ګټه او خوند اخلي خو شربتې ته يوه انديښنه او سر درد شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که څه هم د ښو اخلاقو ، ارام خوی او پاک لمنۍ له مخې په ټولو گرانه او د درنښت وړ وه خو بیا هم شربت گله خپله د خپل پښتون ضمیر نه بېرون نه شوه وتلای.

پښتنې میرمنې د درناوي له مخې نه غواړي چې تر خپل خاوند لوړ نوم او ډېر شهرت ولري خو خیر د شربت گلې نوم او شهرت نور هم ډېر شو او په نړۍ کې تر هر چا بیا ور ورسید که څه هم خپلوان او شا او خوا گونډیان یې لا تر اوسه خبر نه دي چې په کورنۍ یا گاونډ کې یې دا میشته سپره دبه غریبه ښځه د نړۍ ملکه ده.

همدا وخت و چې سټیف میکوري هم خوشاله شو او بیرته یې خپله دنیا راپیدا کړه ډلې ډلې خلک ، ژورنالستان او چینلونه راغلل او غوښتل یې چې دوی ته د مرستې لاس ورکړي او هره غوښتنه یې ومني خو دغې غریبې ، غیرتي او مړه خوا میرمنې هر څه رد کړل او په خپل عزتمند ژوند یې د خدای شکر ادا کړ.

ویل یې تیره چې پخپل ځای پرته وي نو درنه وي لکه گل چې خپل بوټي کې ښه ښکاري داسې زه هم په خپل ولس او خپلو خلکو کې ښه ښکارم زما ښایست زما خپل وطن او خړپړ خلک دي پردی وطن د مېړونو قدر کموي.

ډېرو خلکو سره دا سودا او وېره هم پیدا شوه چې دا د نړۍ وتلې او مشهوره ښځه څوک اختطاف نه کړي یا یې څوک د بې ځایه ننگ او غیرت په نوم ونه وژني نو ځکه ورته د خارج د تللو بلنې هم ورکړل شوې خو شربت گلې وار په وار رد کړلې او تر هر ځای یې پېښور ځان ته ښه او غوره وگڼلو شربت گلې ویل مرگ او ژوند د تقدیر لیک دی او د خدای کار دی په کومه ورځ چې چا ته مرگ لیکل شوی وي هغه نه بدلیږي او یوه ورځ به خامخا رارسیږي، خو د اختطاف او سړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تښتوونکو هم ځکه نه وېرېدله چې ویل یې زه پښتونخوا کې اوسیږم دلته ټول پښتانه دي ، غله او سړي تښتوونکي هم بل څوک نه دي او پښتون غل هم هیڅکله تور سرې او د چا مېرمن نه تښتوي.
دا نو د تاریخ داسې حساسې شپې وې لکه څنگه چې مخکې وویل شول د امریکا په حریم تروریستي بریدونه شوي وو او امریکایانو یې پړه د القاعده په تنظیم اچولې وه د طالبانو د اسلامي امارت مشر امیرالمومنین د تورن اسامه بن لادن د ورسپارلو نه انکار کړی و او امریکایانو یې په زور اسلامي امارت ړنگ کړی و او نړۍ والې ټلوالې کرزی کابل ته راوستی و د جنگ اور لا په غرغرو و او هر چا له وطن او سیمې نه پښې ویستلې ، پټو هم د پچیري ورک و او پټ هم پچیری گرځېدلو ، کور هم د افغان وران شو او په تېښته هم افغان و په همدې شپو کې هم بېخي ډېر افغانان اروپا او امریکا ته را کډوال شول او اکثره همدې هېوادونو د بشر دوستۍ له مخې قبول کړل او په خپلو وطنونو کې یې ځای کړل خو شربت گلې ته په پرله پسې ډول ډېرو خلکو او هېوادونو د پنا بلنې ورکړې خو هغې بیا هم ونه منل او د پېښور ژوند یې غوره وگڼلو ، د دې ټولو په بیا بیا ټینگار او غوښتنه یې ایله دا ومنل چې د بیت الله شریف زیارت ته دې ولیږل شي دا وړاندیز یې سمدستي ومنل شو او د خپلې کورنۍ سره حج ته ولاړل.
د بوني میکوري په نوم یوې امریکایي میرمنې ورسره د رحیم الله په لاس مرسته کوله یو کور یې هم ورته اخیستی و چې دوی په کې اوسېدل ، حالاتو دا وخت ډېر څه بدل کړي وو پېښور هم اوس هغه پېښور نه و کوڅې ، ښار ، لارې ، غرونه ، سیندونه او هوا فضا هماغه وه خو بس خلک هغه خلک نه وو هغه احساس مینه او وروروليي د سیاست خړو گردونو لاندې کړې وه هغه وخت به د پېښور خلکو د

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلو افغانانو ورونړو سره د خپلې خولې کپله نیمایي کوله ، خپل کور، هجره او دېره به یې ورته پرېښودله او حتی د مهاجر نوم په ویلو به خفه کېدل او ویل به یې چې دا ستاسو خپل کور او خپله خاوره ده یوه وینه او یو تن یوو مګر اوس په کې د پښتنو صوبایي حکومت افغانان خو لا څه چې ان د پښتنې شربت ګلې غوندې د پېښور د څنګ ځای او سیمې میرمنه هم پردۍ او د بل ملک ګڼله د افغانانو همدې تنګولو شربت ګله دې ته څو وارې اړویسته چې پېښور سره خدای پاماني وکړي خو دغه کونډه مېرمن د خپلو بچیو د تعلیم او زده کړې غم او د خپل خاوند مینې او سترګو راتېینګه کړې وه او نه یې شو کولای چې د رحمت ګل او خپلې لور هدیره او قبرونه یوازې پرېږدي په همدې ذهني کشمکش کې یې باالاخره پرېکړه وکړه چې نور ځان او خپل اولاد د پېښور د ظالمو او بې رحمو پولیسو د مصبیت نه خلاص کړي او خپل کلي ته بیرته کډه شي.

د شربت ګلې بي بي پلار لا ژوندی و چې بېرته خپل کلي ته ستون شوی و میره او خویندې یې هم په کلي کې وې او د ناامنۍ سره سره په کر کیله اخته وې.

خدای بخښلی رحمت ګل چې ژوندی و کله کله به شربتې ورته هسې ټوکتن ویل چې:

زه خیالي مومنده یمه

ما واړوه وطنه ته څمه یاره نادانه

رحمت به مسکی شو او ویل به یې لکه چې بیا دې د پلار کور او کلی رایاد شو چې ما په غوږ وهې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اصلا دا د گلنار بیگم پخوانۍ مشهوره سندره وه خو بس شربتې به هم د ناز نه خپل د ژوند ملګري ته یاره نادانه ویل ښکاره به مسکې وه خو دننه زړه یې لکه انار له سرو او تورو وینو ډک و دا یې هیڅکله زړه ته نه راتلل چې ووایي:

زه خیالي مومنده یمه
ما واړه وه وطن ته ځمه یاره رنځوره

ځینې خلک وایي جوړې خدای په خپله جوړه وي د دوی جوړه هم بې جوړې جوړه وه رحمت ګل هم د خدای یو نیک بنده و که څه هم په داسې چاپېر چل کې شوی او رالوی شوی و چې ښځه په کې د دودونو او کلتور ښکار وه له هر څه بې برخې وه او یا کور او یا ګور یې ځای و خو رحمت ګل داسې نه و د غریبۍ او رنځورۍ سره سره بیا هم یو مهربانه خاوند و ، ښځه یې د کور نور او ډېوه ګڼله او بې ښځې کور یې هسې تشه کنډوله او هدیره بلله.
یوه لور یې مړه شوې وه درې لوڼې یې ژوندۍ وې او تړولې یې نازه ولې وې د خدای په ورکړه بېخي خوښ او راضي و ملګرو ته به یې ویل زه د کلي او د غره سړی یم زیړ بیګ پښتون یم خو انسان یم او د هر انسان په قدر پوهیږم تل به مسکی او خوشاله ښکارېده.
خو خیر داځل شربت ګلې غوښتل چې نوره کډه شي خو په همدې وخت کې د شربت ګلې او د رحمت ګل د خاپوړو کلي او ولسوالۍ یوې بلې نوې ډلې نیولې وې دا ډله داعیش نومېده لښکر یې تورې جنډې او پټ مخ ګرځېده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وايي باران په تيرا وورېد او خره يې د لړموړې يوړل د داعيش ډله په عراق کې د اسلامي خلافت په نوم ناڅاپي راپيدا او په منډه منډه مجهزه شوه هغوی په خپله ډله نوم د خپل شعار له مخې داعيش کېښود د عربي په عاميانه او سيميزه ګړدود کې يې معنی احده عشره يعنې يوولس او د سوونو کلونو مخکې په شان يې بېرته د عراق او شا او خوا يوولسو عربي هېوادونو يوځای کول او يو دارالخلافت جوړل غوښتل مګر له عراق او عربي هېوادونو بېخي لرې يې دولسم ملګری هم ورپيدا کړای شو.

د پښتونخوا دصوبايي حکومت د چارواکو په زړونو د شبر وېښته ولاړ و د افغانانو سر د ظلم او د ناروا چلند يې نور د شربت ګلې زړه پړسولی و او ددې ټولو خطرونو ، ننګونو او مصيبتونو سره سره شربت ګل خپل کور په خرڅ کې واچولو او ورو ورو يې ځان راټول کړ خو د تګ نه مخې پرې د پېښور او پنجاب واکمن خبر شول د کونډو ځانګړې پوليس يې کورته د ټولو اسلامي ، انساني او پښتني اصولو خلاف ورننوتل واړه يتيمان يې ووېرېدل او فکر يې وکړ چې په رڼا ورځ پرې غله راننوتل شربت ګلې ژر خپل ټيکری پر سر سم کړ او رامخکې شوه هغې فکر کاوه چې دا خو ټول پښتانه دي او لکه د وروڼو په سترګه يې ورته کتل خو داخل هغه تېروتې وه او دغو وروڼو يې ورته د پوڼې او ګلانو پر ځای زولنې راوړې وې.

د پوليسو مشر زولنې لاس کې نيولې وې او د شربت ګلې سره يې خبرې کولې خو شربت ګل په پنجابۍ ژبه نه پوهېده د پوليسو مشر ور نږدې شو شربت ګله ترې په شا شوه او غږ يې وکړ چې دا سړی څه وايي ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

نور پولیسان غلي ولاړ وو شربت گلې اخوا دیخوا وکتل کوم سوباړی او کوتک په نظر ورنغللو خپله څپلۍ یې له پښې راوویسته او په لاس کې یې ونیوله بیا یې غږ کړ تاسو کې څوک پښتون شته ؟
پولیسانو لاندې ځمکې ته کتل د پولیسو مشر هم غږ کړ چې دا ښځه لکه چې زما په خبرو پو نه شوه تاسو یې پو کړئ چې ودریږي او دا زولنې ورته لاسونو کې واچوم.
د مشر د امر سره یو پولیس شربت گلې ته وویل چې موږ ستا د نیولو دپاره دلته راغلي یوو او دا زولنې مو تا پسې راوړي دي.
شربت گله هک پک او حیرانه ولاړه وه او څپلۍ یې لاس کې ټینگه نیولې وه.
ځانگړو کونډو پولیسو تک تور یونیفور اغوستی و او مخونه یې هم پټ و.
شربت گل وویل : که دا ستاسو تور پنجابی مشر رانږدې شو نو زه یې په دا څپلۍ په دا مخ مخ وهم.
پولیس بیا ورته وویل خورې دا سړی نه دی ښځه ده او ځان ورته تسلیم کړه.
شربت گله نوره هم په غوصه شوه او پولیس ته یې وویل : مرگ دې مېلمه شه بې ننگه ته لا ماته خور هم وایي ، زه غریبه ښځه یم که څه هم په خپلې کړې گنا نه یمه خبره او نه پوهېږم خو بیا هم د حکومت د زوره نه یم او نه ور سره زور اړمولای شم خو دا مې واورئ چې هیڅکله به مې دا پنجابۍ یا پنجابی لاسونو ته زولنې راوانه چوي دا پېغور نه خپلو بچو ته پرېږدم او نه هم ستاسو پښتنو بچو ته.
بس دې ښځې ته همدومره وواية چې ما ته نږدې رانه شي زه به پخپله دا زولنې خپلو لاسونو ته واچوم او تاسو سره به ولاړه شم خو پام مو

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي زه پښتنه يم او همدا يوه خبره مې ده که يوه وړه اشتبا مو وکړه گوره بيا به مې مړی له دې ځايه پورته کوئ.

کونډو پو شول او زولنې شربت گلې په خپله خپلو لاسونو ته واچولې او روانه شوله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږمه برخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ماجان نازولې شرو او د نړۍ بې وزله ښاپېرۍ هیڅ نه پوهېده چې ولې یې پاکو لاسونو ته د شنو او سرو بنگړیو په ځای تورې زولنې ورواچول شوې ځوانیمرگ او بې وزلې خوږلی رحمت گل یې سترگو ته نېغ ودرېد هغه به د خپلې رنځورۍ په وخت کې کله کله ملگرو ته په خپلې ځانگړې وزیرواله او خوږیانۍ لهجه ویل چې زه روس او امریکا مات نه کړم خو دې ناځوانه د تور ژیړي مرض مات کړم بیا به یې شرو ته ویل څه خیر که زه نه وم نه به یم خو پېښور او پېښوریان دې ټول خپل دي د پردیتوب احساس به نه کوئ په همدې سوچونو کې پولیسو بوتله او د زندان دروازه یې ورپسې راوتړله.
پېښور او شا خوا سیمې یې د گندهارا او د افغانانو د بېلابېلو تمدونونو مرکز او مهم ځای پاتې شوی دی د افغانانو او په ځانگړې توگه د پښتنو د کلتور ، ثقافت ، ادب ، سیاست ، مذهبونو او دودونو لویه او غوښنه برخه او زېرنده په همدې چاپېریال کې شوې ده او کیږې د پښتنو د ادب او سیاست لوې ستې همدلته زېږېدلي دي داسې لوی شخصیتونه لکه غرونه ، د افغانانو او په ځانکړې توگه د پښتنو د ادب او ثقافت ستنې همدلته خښې دي او د پښتو ادب چت او بام یې تر اسمانه اوچت کړی دی خوشال چې د ټولو پښتنو بابا دی شخصیت یې جامع الکمالات دی او تر اوسه د نړۍ پر مخ داسې ادیب ، لیکوال ، طبیب ، ټولنپو ، شاعر او جنگیالی نشته چې د خوشال بابا د ټولنیز او گڼ اړخیز شخصیت سره پرتله شي ، د رحمان بابا ، حمید بابا ، باچا خان ، غني خان او حمزه بابا شخصیتونه هم نړۍ وال دي او سیالان یې په سیمه کې نشته ، پېښور د تیمور شا د ژمي دارالحکومه او پلازمینه وه او ډېر نور تاریخي واقیعات.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو که پېښور څوک د افغانستان او افغانانو ، نه بېلوي دا مطلب چې د یوه جسم نه سترګې او زړه ویستل غواړي او دا هیڅ امکان نه لري.
احمد شا بابا هم په خپل پېښور او پښتونخوا وطن مین و او د ډهلي تخت یې ترې ځار کړی دی.
شربت ګلې سره د ځان او خپلې کړې ګنا هیڅ سوچ نه و خو د یتیمانو لورګانو او د درې کلن زوی سودا او غم په سر اخیستې وه.
شربت ګل ته ځان د خدای یوه بې کسه او غریبه میرمن ښکارېده او ټوله اسره یې فقط د خپل خدای دربار ته وه او بس.
شربت ګله خیال کې ولاړله ځان ورته زمری ښکاره شوه سترګو ته یې د روسانو او نورو بهرنیو یرغلګرو لوې لوې لښکرې ودرېدې چې د دوی د نیولو په هیله یې ککرې خوړلې وې مګر په خپلو لاسونو کې یې چې د اسلام اباد د داخله وزیر چوهدري نثار پنجابي زولنې ولیدې سوړ اسویلی یې وویست خدایزده چې په زړه کې یې بیا څه تېر شول خپل پښتون پولیس ورور ته یې ډېر په افسوس وروکتل ، پر زړه یې اور بل و له سترګو یې لمبې ختلې ښایي غوښتل یې چې دغو پښتنو ته ووایي چې تاسو ته مې په لاسونو کې خپل بنګړي اچول خو ارمان چې کونډه ښځه یم او مړوندونه مې تش دي.
یو څو د بې وسۍ او ننګ غیرت ټپې یې ځان سره زمزمه کړې او د زړه تاو یې لږ سوړ کړ:

باغ چې د زاغ په حواله شو
بلبل نری فریاد کوي له باغه ځینه
ټول مې د زړه په سر راټول شوې
میرات شې غمه په خندا دې تېرومه

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خولې مې تورې وينې ولاړې
بې ننګه ورور مې زه په زړه ويشتلی يمه
د لرې مرم له نږدې سوځوم
د پښتونخوا نه مې زړه کله صبرومه
بابا دې ما وژلی نه دی
چې دې راوچول لاسو ته زنځيرونه
بې ننګه ننګ راباندې وکړه
سبا به نېغه تاووې شمله پښتونه
په جدايۍ دې خفه نه يم
خفه په دې يم چې رقيب دې لمسوينه
پر مخ مې مه وهه ظالمه
د اوښکو ډکې سترګې چا ته واړه ومه
تن مې د سرې نکريزې پانړه
ظاهر تازه دننه رنګ په وينو يمه
اسمانه درز وهه راولېږه
په ما قيامت دی چې په ټولو قيامت شينه
خاونده دا به دې رضا وي
چې د ځوانۍ عمر په غم کې تېرومه
ايمان دې ښه راته معلوم شو
په لباسي بريتو دې مه وهه لاسونه
اول به کله کله غم و
اوس مې دفتر شو کروندې په کې کومه
نصيبه وسوځې ايره شې
تنديه مات شې تا کې څه ليکلي دينه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه به اینځر دورځې گل شي
نه به زما زړگي د غمه خالي شینه
لکه د مور راباندې گران دی
په پنجاب کله گل وطن خپل ورکومه
بلبلان ټول په ژړا ژاړي
بورا په توره خولگۍ وخوړل گلونه
تا چې پر مخ څپېړه راکړه
زه به نو سترگې خپلې چا ته اړومه

خو خبره نه وه چې ددې په نیولو به ټوله نړۍ د سترگو په رپ کې خبریږي همداسې وشول او د مظلومیت خبر یې ټوله انساني نړۍ حیرانه کړه د پېښور او اسلام اباد چارواکو همدا غوښتل او هیله یې بریالۍ شوه دا وخت بره په افغانستان کې د اشرف غني حکومت و د نړۍ ټول پام پورته راگرځېدلی و.
اشرف غني په دا تېرو څلورو لسیزو کې د افغانستان هغه منتخب ولسمشر و چې علمي او اکاډمیک شخصیت او پېژندنه یې درلودله نړۍ ورسره ولاړه وه ، لاسونه یې د هیچا پر وینو سره نه و او بله دا چې اشرف غني لکه ددې نورو رهبرانو غوندې د پاکستان نمک خور نه و د دوي تر اغیز لاندې د راتلو امکان یې هم نه و نو همدا لامل و چې تر انتخاباتو وړاندې پاکستان پوهېده چې غني غني دی او د دوی په لاړو به لوند نه شي نو هماغه وخت یې ورپسې پروپاگند کولو او په ټول امکان یې هڅه کوله چې بدنام او شخصیت یې د افغانانو د پامه بد کړي خو د دوی د ټولې بدنیتۍ سره سره بیا هم افغان ولس غوره او انتخاب کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غني شعار د غني افغانستان و او په همدې سلسله کې یې د ټولې نړۍ او په ځانګړي توګه د خپلو ګاونډیو هېوادونو سره ښې او د دوستۍ اړیکې غوښتلې چې یو زموږ د ګاونډیو نه د هند لوی او تاریخي هېواد و.
افغانانو د هند سره له پخوا زمانې نه ښې او د دوستۍ اړیکې درلودلې او تل د تاریخ په اوږدو کې دوستان پاتې شوي دي په افغانستان تل پردو بریدونه او یرغلونه کړي دي خو افغانانو د تاریخ په اوږدو کې تل خپله دفاع کړې ده او هیڅ وخت یې د خپلو ګاونډیو په حریم تیری نه دی کړی.
هو احمدشا بابا تر هنده تللی دی او ډهلي کې واکمن پاتې شوی دی او دا د هغه وخت د سیاسي ، کلتوري ، مذهبي او جغرافیي ثبات او استقرار په خاطر و.
هند د نورو د بریدونو او ګواښونو سره مخ و او هند د احمدشا بابا ګاونډ و په هند کې په ملیونونو مسلمانان او همدارنګه افغانان اوسېدل په سیمه کې د وخت تر ټولو لوی د کار بار او اقتصاد مرکز و نو همدا لامل و چې احمدشا بابا د خپل ګاونډ د ثبات او د خپلو خلکو د ساتنې په منظور تر ډهلي تللو او د نورو د برید نه یې ساتلو هغه پښتانه او افغانان چې هلته میشت وو او اوس هندیان دي تر ټولو تکړه او کاریګر خلک وو چې یوه ښه او رڼه بېلګه یې د هند د فلمي انډسترۍ کارکوونکي ، هنرمندان او فلمي ستوري دي چې نن سبا یې د هند نوم او کلتور تر ټولې نړۍ رسولی دی او ددوی مطلق اکثریت په اصل او خټه هماغه افغانان دي چې احمدشا بابا یې د ژوند ، پاللو او ساتلو اندېښنه درلوده او همدا ډول پرعکس په اوسني افغانستان او پښتونخوا کې هم هغه وخت ډېر هندوان او سکهان اوسېدل

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغانان وو او احمدشا بابا يې واکمن و همدا لامل و چې انګريزانو هم بيا وروسته د پښتونخوا والي رنجيت سنګهه ټاکلی و چې د هندي سينما د کپور مشهوره کورنۍ او نور لا همدلته پښتونخوا کې ميشت وو.
که احمد شا بابا يرغلګر وای نو په فارس او نورو ګاونډيانو به يې بريدونه کړي وای چې تر هند يې ورته نيول ښېخي ډېر اسانه وو:

نن بيا هسې د ګلزار په ننداره ځم
چې له ياره سره خوښ هم کناره ځم
چې بر کړی مې خدای لاس په رقيبانو
ترو به زه د هند پر لور په تماشه ځم
چې د هند د ملکو فتحه مې روزي شوه
نور ايران لره په توغ په نغاره ځم
پر دا کړي داد د خدای نه شی پښېمانه
تر نګين مې ايران لاندې شاهانه ځم
زه تسخير د ولايت د خدای په داد کړم
په مدد د حبيب هره خوا تازه ځم
احمد شا دنيا فاني ګڼم چې نشته
دنيا پاته له ايمانه به اسره ځم

په هر حال دا وخت د هند مرستې او اړيکې هم د پخوا په شان ډېرې شوې وې او د لر او بر افغانانو او پښتنو مينه او اړيکې هم لا پسې غښتلې شوې وې ډېر فکرونه سره رانږدې شوي وو او واټونه رالنډېدل نو د شربت ګلې نيول او په اصطلاح سپکاوی يو ډول دسيسه وه چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د برو پښتنو ذهنيت د لرو او ښکته ورونړو افغانانو په وړاندې وننګوي ، بد يې کړي او د ورونړو تر منځ بيا سياسي واټن ډېر کړي.
ماشومان يې په چيغو او واويلا لاس تر زنې پاتې شول ليور يې راغلو خپل وريرونه يې غېږ کې ونيول او حيران ولاړ و يوه شېبه وروسته يې جيب ته لاس تېر کړ ټيليفون يې راواخيست او هغه پخوانی خبريال رحيم الله يوسفزی يې خبر کړ.
رحيم الله هم ډېر حيران او خواشينی شو د رحمت ګل ورور شمشاد ته يې ډاډ او تسل ورکړ څنګه يې چې د هغه سره خدای پاماني وکړه سمدواره يې ځايي چارواکو ته زنګونه ووهل او د شربت ګلې نيول يې د حکومت يو غلط کار وبللو چوندر نثار ځان ناخبره کړ او رحيم الله ته يې وويل چې ډېر ژر به بېرته ايله شي.
خو تر نيونې مخکې هم د چوهدري نثار په پټ امر د شربت ګلې په نوم ټولې مرستې ودرول شوې وې او د اخر ځل دپاره رحيم الله ته د بانک له خوا اجازه ورنه کړل شوه چې د بوني له خوا شوې مرسته د پخوا په څېر را واخلي او د شربت ګلې کورنۍ ته يې وسپاري.
شربت ګله سوالګره نه وه او نه يې چا ته د سوال لمن غوړه ولې وه بلکې د ډېرو خلکو او خپرونو د مرستو له خپلو او اخيستلو يې انکار کولو خو بيا هم دا وروستۍ مرستې ورسره د يوه قرار داد له مخې بوني ميکوري کولې او ښايي لامل به يې همدا و چې د شربت ګلې تصوير او نوم د نشنل جيوګرافي خپرونې ادارې ته د خوشبختۍ له مخې ډېر شهرت او مالي ګټه رسولې وه او دا مرسته د هماغې سرچينې له خوا د يوه سالم حق په توګه راتللې.
د شربت ګلې د نيولو خبر خپور شو او د نړۍ خلک هم حيران شول حيرانتيا په دې کې وه چې شربت ګله کلونه هم دلته اوسېدله

(c) ketabton.com: The Digital Library

او کله یې یو میړی هم نه و ازار کړی خو بیا هم د یوې غیرې قانوني مهاجرې په نوم ونیول شوه په داسې حال کې چې په همدې ښار او شا او خوا سیمو کې په زرګونو افغان جنګیالي اوسیږي او پالل کیږي د افغان حکومت مخالف مشران ټول همدلته شا او خوا ښکاره غیب دي د امریکا په ټرید سنټر تر برید وروسته د القاعد عرب غړي ټول همدلته ژوندي جاړ تر ننه غیب شول اسامه په دومره لوی ځان او د نړۍ والو د دقیق څار سره سره بیا هم کلونه کلونه همدلته ساتل شوی و او لکه غټ اوښ په بډه وهل شوی و خو بې وزله شربت ګله نوره د زغم وړ نه وه.

په همدې وخت کې افغان سفیر عمر زاخیلوال او اشرف غني هم د شربت ګلې د ایله کیدو غوښتنه وکړه او ، له هرې خوا غبرونه راپورته شول له پنجابیانو لاره لودن ورک شو وروستۍ پریکړه یې دا شوه چې شربت ګله غریبه د کالیو او کور راټولو ته هم پرېنښودل شوه او د دوی په اصطلاح د پاکستان د خاورې نه یې وویسته.

اشرف غني ورته د ارګ دروازې پرانیستلې او د لیدو بلنه یې ورکړه.

د شربت ګلې ماشومان ډیر وېرېدلي وو د ټولو رنګونه تګ ژیړ اوښتي وو لکه د چرګې معصوم بچي چې ټپوس وېرولي وي ټول د خپلې مور نه راتاو وو.

مشرۍ او دویمه یې غټې وې خو دریمه لور یې مبینه او درې کلن معید لا بېخي کوچنیان وو ، مشرۍ هیڅ نه ویل ځکه مشره وه او په ډېرو خبرو پوهېدله.

دویمه لور یې هیبت وهلې وه او وچو شونډو یې له خفګان نه پټري نیولي وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مبينې ژړل ښه ډېر يې وژل زړه يې سپک کړو او ببا يې په وړو وړو سلگيو کې له خپلې مور نه پوښتنې شروع کړې مورې ته ولې پولوسانو ونيولې ؟

هسې يې نيولې وم هسې ولې ، تا خو ويل چې بدکاره ، غله او قاتلان پولوس نيسي تا څه کړي و ؟

مور ورته ببا وويل هسې هيڅ خبره نه وه. ښه مورې اوس چېر ته ځو ؟

مور ورته وويل خپل وطن ته ځوو بيا يې وويل هلته خو جنگ دی او تا ويل چې کلي کې اوس څوک نشته ؟

مور ورته بيا وويل هو بچیہ کلي کې خو لا جنگ دی خو موږ کلي ته نه ځوو اوس.

نو چېرته ځوو ؟

کابل ته ځوو دخيره

کابل کې څه کوو ؟

پاچا غوښتي يوو هغه گورو مبينه بيا په ژړا شوه او ويل يې مورې بيا پېښور ته نه ځوو زه د پولوسانو، نه وېرېږم مور ورته وويل نه بچیہ پېښور هم زموږ خپل وطن او خپله خاوره ده بيا به دې هم د پلار جان زيارت ته ورځوو دخيره پلار دې خپل وطن کې خښ دی ميبنې بيا وويل نه مورې د پېښور پولوسان ډېر ظالمان دي. مورې زموږ پاچا څوک دی ؟

زموږ پاچا اشرف غني دی ښه مور جانې زه خو ورته وايم چې زما مکتب همدلته رابدل کړي زه بېرته پېښور ته نه ځم او تا هم نه پرېږدم.

مور ورته وويل خيه سمه ده بيا ژر بېرته نه ځوو.

درې کلن معيد هم په وړه ژبه پوشتنې شروع کړې مورې ته هغه پولوسانو ولې موږ نه بوتلې ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

موريې بيا خو درپسې نه راځي کنه ؟

نه نه بچيه بيا نه راځي ښه.

ماشومانو همداسې پوښتنې کولې شربت گلې هر يوه ته سر ښوروللو او نوره فکرونو زنگوله .

د ملک پاچا غوښتې وه او ارگ ته بلل شوې وه خو داسې خفه وه لکه څوک چې غرغره کيږي او د اعدام کړۍ ته يې روان کړی وي.

شربت گلې سره د پاچا او د ارگ د ليدلو د شوق په ځای د خپلې جونگړې او کور کاليو غم و چې هر څه ترې په سپين ميدان پاتې شول:

پېښور نه چې کابل ته کله تلله
لکه ټال پر ټوله لاره زنگېدله
په گرېوان کې يې جاله هم ډوبېدله
دومره ډېره شربت گله ژړېدله
پېښور يې د نيکه په قباله و
اوس د جبر نه د بل په حواله و
زېږېدلې په لمن کې د سپين غر وه
لويه کړې خپله غيره کې خيبر وه
که کابل که ناصرباغ که اشنغر و
يو يې زړه او بل يې سترگې او ځيگر و
په خپل کور چې پردی اغيار گڼله
په همدې خبره ډېره ځورېدله
پاکه مينه يې غوښتله له مجنونه
د خپل ورور نه د سکه ستره پښتونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

که څه هم دا په نړۍ کې ملکه وه
خو په خپل کاله لا هاغسې سپېره وه
په درنو جامو کې پټه وه درنه وه
دا مومنده وه په خټه پښتنه وه
په خپل کور کې پردۍ اغيار بلله
په همدې خبره ډېره ځورېدله
پېښور نه چې کابل ته کله تلله
لکه ټال په ټوله لاره زنګېدله
په ګرېوان کې يې جاله هم ډوبېدله
دومره ډېره شربت ګله ژړېدله
لا ماشومه وه بېخي وړه جلۍ وه
چې وطن کې يې د غم سپېره سيلۍ وه
راپرېوتې پر شين فصل سره ږلۍ وه
دا د پلار پر اوږو بار لکه سپوږمۍ وه
بې وزرو او بې ځالې شان مرغۍ وه
پښتونخوا پورې راغلې بې مستۍ وه
دا په دومره لوی عالم کې وه بې کوره
دا په دومره مخلوقاتو کې بې موره
په خېمه کې بې له اوره بې له سکوره
نازولې به خوړله ډوډۍ سپوره
په بېديا کې به پر خاورو لوبېدله
لکه ګل په دامانه کې غوړېدله
په الف او بې چې لړه شوله پوهه
د درېيم ټولګي نه خواره شوله ګوښه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د میرې سره په کور کې کارېدله
لکه ژرنده ټوله ورځې تاوېدله
لا راغلی پرې سم نه و پېغلتوب
هم واده شوه هم پرې راغلو کونډېتوب
بس د خوارې برخه خواره وه ازل نه
ځورېدلې وه ښه ډېره د اول نه
یتیمانو سره پاتې وه رنځوره
خپل برخلیک باندې راضي وه دغه حوره
بس د خدای هیلې ته هسې اوسېدله
لکه شمعه په تیارو کې سوځېدله
پېښور نه چې کابل ته کله تلله
لکه ټال په ټوله لاره زنګېدله
په ګرېوان کې یې جاله هم ډوبېدله
دومره ډېره شربت ګله ژړېدله
اوس هم ځوانه وه خو خواره وه زړه وه
هغه وخت چې ښوونځي کې وه وړه وه
یو عکاس یې ښوونځي ته و راغلی
او ساده تصویر د دې یې و ویستلی
له حیا یې و پلو خوله کې نیولی
سوځېدلی ټیکری دې و پر سر کړی
ښکلې مخ کې یې رڼا د مظلومیت وه
مسکۍ وه خو خوړلې محرومیت وه
پیوند شوې یې زړې زړې څپلۍ وې
غم نه سرې وې خو شنې سترګې یې مرۍ وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ډېوې په شانتې غبرګې ځلېدلې
د سپوږمۍ په شانتې ښکلې پړکېدلې
دا د لوی قام یو ساده شانته تصویر و
چې مات کړی یې د روس قوي زنځیر و
خدای په خپله پیدا کړې ښاپېرۍ وه
جنګ ځپلې اوس دغه خواره جلۍ وه
مهاجره ترهېدلې دا هوسۍ وه
خو په سترګو کې یې مینه وه نړۍ وه
بس تقدیر و او یو څه کار د هنر و
دا ساده باده تصویر لکه خنجر و
نو چې یو ځلې لیدلی هر دردمند و
بس د اوښکو څڅولی یې درمند و
په نړۍ کې مشهوره کور په کور وه
د هر چا نظر کې خپله سکه خور وه
هسې ډاګ و خو بس نوم یې ناصرباغ و
نه اوبه وې نه رڼا وه نه څراغ و
پنجابیانو که ګڼله مهاجره
خپل وطن کې پښتنه وه مسافره
خپل قسمت نه که هر څه وه مروره
خو په خوله یې وه د یو افغان سندره
دښمنانو په همدې دلیل نیوله
تور زندان کې وه پرته دغه بلبله
پېښور نه چې کابل ته کله تلله
لکه ټال په ټوله لاره زنګېدله

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـه گرېوان کې يې جاله هم ډوبېدله
دومره سخته شربت گله ژړېدله
پېښور يې د نيکه په قباله و
اوس د جبر نه د بل په حواله و
زېږېدلې په لمن کې د سپين غر وه
لويه کړې خپله غيره کې خيبر وه
که يو خوا مومندره بل اشنغر و
يو يې زړه او بل يې سترگې او ځيگر و.

يو بل چا هم مخ ورواړه ولو او ورته يې ويل خورې دا ماشومان دې رښتيا وايي که شکونې حلال دی خو شکل يې د مردار دی ، د پېښور پوليس که پښتانه دي خو دا يونيفورم يې بدرنگ او د پردي قام په تن دی ورکه وه يې که زما منې نور د پېښور نوم په خولې مه اخله.
شربت گله له تاوه تکه سره شوه او خوله يې راخلاصه کړه : که دوی هر څه وايي خو ماشومان دي د دنيا له حاله خبر نه دي په دې لا نه پوهيږي چې له سېره ځو پخيږي ، خو ته ولې داسې وايې ما ته د پېښور او کابل هيڅ فرق نشته دواړه زموږ وطنونه دي او زموږ خپله خاوره ده د چارصدې او د گنداو مومندان ځوک دي ټول زما عزيزان او خپلوان دي ، د لواړگي شينواري ، اپريدي ، وزير ، بېټني ، کاسي ، بنگښ ، خټک ، يوسفزي او اځکزي دا ټول ځوک دي او د چا وينه په کې چليږي بيا داسې مه وايه اوبه په ډانگ نه بېليږي او نه نوک له وری جلا کيږي خير اوس حالات خراب دي خو خدای به خير کړي موږ به يا يوو او يا به نه يوو خو دا دولتونه به نه وي او دا ملت به بېرته تر اټکه يو لوی ملت وي هغه دې نه دي اورېدلي چې وايي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خیبر دره خو لار د تلو راتلو ده
په کابل او پېښور کې افغان یو دی

په همدې خبرو خبرو کې شربت گله ، لیور او ماشومان یې باالاخره ارگ ته راغلل او د خپل پاچا میلمانه شول اشرف غني د شربت گلې یتیم زوی لکه یو مهربانه پلار په غیږ کې ونیوه ښکل یې کړ په وړه ژبه یې ورسره ستړمشي او خبرې وکړې.
معید د خپل پلار له مړینې وروسته زیږیدلی و د لومړي ځل دپاره یې د پلار خوږه مینه ولیدله شربت گلې له بوقرې سر راویستلی و او د پاچا د میرمنې بي بي گل تر څنگ ولاړه وه.
بي بي گل چې خپل نوم یې رولا سعاده غني و د سپین سري ولسمشر غني سپین سرې میرمن وه په ختیځ د لبنان مسیحی عربه وه چې غني سره د زده کړو په مهال د بیروت په امریکایي پوهنتون کې بلده شوې وه بي بي گل نه مسلمانه وه او نه هم پښتنه وه خو د شربت گلې یتیمه لور مبینه یې په خپل ځیگر پورې کلکه نیولې وه او د یوې رښتینې مور او نیا مینه یې ورکوله ولسمشر غني شربت گلې ته د سر په ښورولو ستړمشي او ښه راغلاست ووایه ، خپل وطن ته د راتگ مبارکي یې ورکړه تر ټولو خبرو وروسته یې ورته د یوه نوي او ښکلي کور کلي وروسپارله او د بچو د تحصیل او زده کړې سپارښتنه یې پرې وکړه.
فقیر ته یوه دروازه پورې او سل بېرته ، شربت گله هم ډېره خوشاله شوه چې خپل وطن ته راغله او په عامه اصطلاح خپل پاچا یې تود هرکلی وکړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شربت گلې د خپل مهربانه پاچا نه مننه وکړه او ورته يې وويل سل دې ومري خو د سلو سر دې نه مري ستا د سر سيوری دې زموږ پر سر وي خو زړه او د سترگو تور ترې په پېښور کې پاتې و د رحمت گل هديره يې نه وه هېره او ويل به يې چې دې ظلمانو دومره هم پرېنښودم چې د رحمت گل مړی خو خاورې شوی وای د خپلې رنځوری نه هم کړېدله او فکر يې کاوه که زه هم لکه رحمت گل د تور زيړي ښکار شم نو دا بچي به مې خوار او زار شي همدې سودا اخيستې وه خو دومره صابره ښځه وه چې هيڅ وخت يې شکايت نه کولو هر درد يې په خپل زړه تېرولو او پټې پټې يې د اوسپنې نينې چيچلې ان پاچا ته يې هم څه ونه ويل او هر څه يې د تقدير په نوم د ځان سره ساتل خو دا وخت هغې د ډېرو خلکو زړونه خپل کړي وو ډېر خلک يې په مظلوميت خبر وو او هر چا غوښتل چې مرسته ورسره وکړي خو شربت گلې د هيچا مرستې ته خپلې سترگې نه وې خړې کړې او په دې هکله بېخي بې پروا وه ، په دې شپو کې اسلام اباد د تورخم دروازه هم د رنځورانو افغانانو په مخ تړلې وه او ډېر افغانان هند ته د درملنې له پاره تلل.

هند د افغانانو دپاره ډېرې اسانتياوې برابرې کړې وې هغه رنځوران چې به پخوا پېښور او لاهور ته تلل اوس ښه په اسانه هند ته تللای شول نو د همدې امله يې د هند د حکومت د درملنې بلنه ومنله او هند ته د درملنې دپاره ولاړه.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library